

bb 86. / a vasuti ... 1. folyt./-ju

Budapestben kedden száz gépkocs 1 sperte, ekézte és szórta a főváros utcáit. Különösen nagy erőket összpontosítottak a külső területekre, így rákoskeresztúrra és rákoscsabára ahol a z alacsonyabb hőmérséklet miatt a természetes olvadás lassabb, továbbá a budai hegyvidékre.

Elmondották azt is, hogy a hókékek, gépkocsiseprők számára virradóra egész éjszaka folytatják a munkát, továbbá hogy várják a hótisztító munkások jelentkezését.

Husz év óta nem volt a Duna vizállása ilyen alacsony december közepén - hangsúlyozták a vízműveknél - , s ezért küzd a főváros vízhánnal. Naponta mintegy 700 000 köbméter vizet fogyaszt Budapest lakossága, és legalább 800 000 köbméterre lenne szükség. ezen a helyzeten csakis az időjárás, az olvadás tudna valamelyest enyhíteni. /mti/

üv

bb 88. Péter János vacsorát adott Pak Szong csol tiszteletére

t bc/j-ju la

1969. december 16.

Péter János külügyminiszter kedden a külügyminisztérium dísz téri vendégházában vacsorát adott Pak Szong csol, a koreai népi demokratikus köztársaság külügyminisztere és kísérete tiszteletére.

A vacsorán részt vett Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. Dimány Imre mezőgazdasági és életmezésügyi miniszter, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, Puja Frigyes, a külügyminiszter első helyettese, Sáros István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, Perjési László, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője, Sebestyén Jenő, a Magyar Népköztársaság phenjani nagykövete s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. Részt vett a vacsorán Li Dong szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete s a nagykövetség több tagja.

A szívélyes, baráti légkörű vacsorán Péter János és Pak Szong csol pohárköszöntőt mondott. /mti/

21.45ju

vályi Péter pénzügyminiszter, Veres József munkaügyi miniszter.

44 21 JU

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti beltrátdi hírek

1969. december 17.

Az MTI gazdag jubileumi műsorválaszték - irodalmi szimpadoknak, színhátszéknek, műkedvelő együtteseknek

t bc/ol-juzs -oz

1969. december 17.

A hazánk felozabálódásának negyedszázados jubileumára készülő színhátszócsoportok, irodalmi szimpadok, különböző együttesek számára bőséges műsorválasztékot nyújt a népművelési propaganda iroda megjelent „Ünnepeljünk” - ötrészből álló - sorozata. Az „Akkor kezdődött” című kötet négy egyfelvonásost tartalmaz: Sarkadi István „A három csésze tea és a felismerés és bucsu - a városi műkedvelők repertoárjába kívánkozik. az „Emlék és varázslat” című kötet radnóti Miklósról, Bajcsy Zsillinszky Endréről és barátairól emlékeztet irodalmi, illetve dokumentumműsorokkal.

A „Szerződés boldogságra” című kötet öt szerkesztett irodalmi műsört tartalmaz. Jelentős a jelennek címmel adták ki a színházi és irodalmi művelődési egyesületek részére három példányú kötetű sorozat zárókötetét a „Zászlóerdő”, általános iskolások részére készült két szerkesztett irodalmi műsört és kottaköteteket tartalmaz 6-8, illetve 8-11 évesek gyermekeknek. /mti/

v
bb 2. éneklő madaraké az „ősvilág”,

vid-ju ká -cz

1969. december 17.

háznk egyik legérdekesebb természetvédelmi területe, a batorligeti rezervátum, - amely sokszáz különleges rovar, érdekes növény lelőhelye - az éneklő madarak otthona lett. az erdészek és a madártani intézet közösen teremtették meg a madarak letelepédésének feltételeit ezen a mocsaras, ligetes, zombékos nyíri tájon. több mint száz fészekodut helyeztek el a fákon, s ezeknek mintegy nyolcvan százalékát már el is foglalták az énekesmadarak. /mti/

..

bb 3. „fekete özvegy”, és tarantella az állatkertben

1 tz/bzs-ju 1e la

1969. december 17.

uj egzotikus állatokkal gazdagodott a rovarház az állatkertben. dr. haranghy lászló professzor, aki jelenleg amerikában tartozkodik, elindulása előtt idős kora ellenére vállalta, hogy tanulmányutja során különböző érdekes ízeltlábúakat gyűjt az állatkertnek.

első küldeménye, amely most érkezett meg budapestre igen nagy örömet okozott az állatkert szakembereinek. benne volt a hírhedt „fekete özvegy”, az hatalmas mérgespók, amelynek marása az emberre is halálos. nevét egyébként onnan kapta, hogy hímjei rendkívül rövid életűek, mert közvetlenül a nász után az „ifju menyecske”, rendszerint haladéktalanul fellakmáozza a fiatal férjet. a most érkezett „fekete özvegy”, immár a második ilyen veszedelmes „nőszemély az állatkertben.

/ folyt. köv./

-2-

NA

bb 3. / „fekete özvegy... 1. folyt./-ju

rajta kívül érkeztek százlábúak és skorpiók is, valamint egy tarantella pók, közeli rokona annak az apuliai tarantellának, amely körül egész legenda épült ki. az tudniillik, hogy akit ez a pók megmar, azon valóságos táncörület tör ki: elkezd táncolni és táncol mindaddig, amíg néha csak ájultan, de többnyire holtan rogy össze. erről a legendáról kapta nevét az a régebbi tánc is, amelynek zenéjét ma is gyakran hallható a hangversenytervekben. /mti/

..

bb 5. téli paradicsomszüret csongrádban

vid-ju ká -cz

1969. december 17.

csongrád megye két nagy kertészeti közös gazdasága, a Mindszenti tiszavirág és a szegedi felszabadulás tsz téli paradicsomtermesztéssel is foglalkozik. a termálvizzel fűtött üvegházakban folyton termő holland bonset paradicsom ontja termését. ezt a fajtát kifejezetten üvegházi termesztésre nemesítették. a huzalokra felfutó növény 160 centiméter magas és úgy helyezkednek el rajta a termések, hogy minden oldalról jól érje a fény.

a két termelőszövetkezet együttesen mintegy 7000négyzetméter területet hasznosít paradicsommal, s hetenkint 20-30 mázsát visz piacra. a primőr tulnyomó részét budapestre szállítják. ugy idősítették a termelést, hogy a vitamindus kertészeti terméket legnagyobb tömegben a karácsony előtti napokon szüretelthessék. /mti/

..

-3-

NA

bb 4. bányások a szentendrei pincelabirintusban

vid-ju ká -cz

1969. december 17.

a dorogi bányásokat bizta meg a szentendrei tanács a város alatt húzódó pincerendszer felújításával. az ugynevezett számár hegyen 400-500 éves, többszintű pincelabirintus rejtőzik, s e fölé települt a város nagy része. az öreg pncéket már kikezdte az idő vasfoga, süllyednek, omlanak, s veszélyeztetik a külszíni épületeket. a dorogi aknamélyítők a szentendrei tanács megrendelésére speciális bányászati módszerekkel megerősítik a pincerendszert, s újjáépítik a beomlott pinceágakat. nagy teherbírásu betonidomkövekkel biztosítják a boltozatokat, kifalazzák az üregeket és tárolásra, raktározásra alkalmassá teszik az egész pincerendszert. eddig 350 méter hosszan befejezik az újjáépítést. /mti/

--

bb 7. pempős mézet hoztak forgalomba

vid-ju ká -cz

1960. december 17.

hazánkban elsőként, pempős méz készítését kezdte meg a tamási áfész és azt a branya-tolna megyei fűszert közvetítésével élelmiszerként hozzák forgalomba. mivel a méhpempő igen nehezen nyerhető csak korlátozott mennyiségben állítják elő. jelenleg csupán amásiban, pécsen és két budapesti boltban árúsítják.

a pempős méz sok vitamint és más élettanilag fontos anyagot tartalmaz, a méhpempőről azt tartják, hogy javítja a közérzetet, anyhítja az idegkimerülést, a szív- és gyomoridegességet, jó vérkeringési zavarok és a magas vérnyomás ellen.

a pempős mézet kis dobozban árúsítják, amely 40 gramm mézet és 1 gramm pempőt tartalmaz. az egy gramm pempőt elektromágneses mérésrel adagolják a mézbe. /mti/

--

-4-

bb 6. karácsonyi közlekedési vetélkedő

i ot/j/ny 25 -cz

1969. december 17.

a közlekedési múzeum az idén is megrendezi hagyományos karácsonyi totó-versenyét december 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a múzeumi kupolacsarnokában. külön versenyeznek a középiskolások és külön az általános iskolák tanulói. mindkét korcsoport számára értékes díjakat tűz ki a rendezőség. a résztvevő diákok előzőleg kitöltik a múzeum által díjmentesen kiadott totószelvényeket. a 13 plusz 1 találatos versenyző kaphatnak azután a vetélkedő „szorítójába”. a verseny kizárólag vasuti témakörrel foglalkozik. a felkészülésre lehetőséget ad a múzeum, amely csoportos látogatás esetén vezetőt is biztosít. a totószelvényeket egyenként s az iskolák csoportosan is igényelhetik a 428-728-as telefonszámon. /mti/

--

bb 8. elektromos ellenőr a raktárban

vid/ká/ny -cz

1969. december 17.

ötletes berendezést helyeztek üzembe a fűszért nagykereskedelmi vállalat tatabányai központi raktárában. a vállalat igazgatójának szobájában nagyméretű elektromos jelzőtáblán egyetlen pillantással át lehet tekinteni a raktár helyiségeiben lebonyolódó összes munkafolyamatot. a raktárak munkahelyein elhelyezett jelzők továbbítják az információkat a központi diszpécser táblára. leolvasható a tábláról az is, hogy a különböző munkafolyamatokkal, csomagolással, számlázással, revízióval hol tartanak a raktárakban, sőt még az is, hogy a szalagrendszerben áramló áru mikor, s milyen mennyiségben került egyik teremből a másikba, mennyi áruval megrakott gépkocsi hagyta el a telepet. az ötletes elektromos ellenőrző rendszer az esetleges rendellenességekről is beszámol. ha valaki elakad a kiszállításhoz váró áru, a berendezés jelez. a nagy áttekinthetőség biztosítja a zavartalan, szervezett munkát a nagyforgalmu raktárban, ahol egyetlen napon 40 vagon árut expediálnak, illetve ugyanennyit fogadnak. /mti/

--

-5-

bb 9. az új évadra befejezik a fővárosi operettszínház épü-
tőmés átépítését

i 7e/gg/ny zs -cz

1969. december 17.

Jól halad a fővárosi operettszínház épületének rekonstruk-
ciója, s a tervek szerint a jövő évadot már ujjaépített, megsze-
pült otthonában kezdheti a társulat.

A színházlátogatókat az új évadban korszerű, sok kényelemmel
berendezett nézőtér fogadja a tetemes költséggel felújított épü-
letben. megszűnnek az ugynevezett középlejárók, s ennek helyébe
széksorok kerülnek, s ezek lesznek a nézőtér legjobb helyei.

A régi, elavult színpad helyére jelentősen megnagyobbodott,
új forgószínpad kerül, amely lehetővé teszi a gyors képváltást.
felszerelik az új, gépi diszlethúzó berendezést is, s a világító-
torony felállításával jelentősen korszerűsödik a színpad világítá-
si effektusa.

kibővítik, kényelmesebbé teszik a zenekari árkot és a korábbi-
nál jóval nagyobb lesz a balett-próbaterem. a színház udvarán
az új háromszintes épületben kapnak helyet az öltözők és műhelyek,
oda kerül a színésztársalgó, a könyvtár és a fürdő.

a fővárosi operettszínházban légkondicionáló berendezés
is működik majd. a színház általában telt házak előtt játszik, s
a levegőtlenesség különösen a melegebb koratavaszi, koraőszi napo-
kon okozott kellemetlenséget.

a berendezés hasznos szolgálatot tehet majd nyáron is:
a szabadtéri produkciókat kedvezőtlen idő esetén „bevihetik”, az
operettszínházba, s nem marad el az előadás.

a felújított, korszerű fővárosi színház a jövőben alkalmas
lesz arra is, hogy megfelelő otthont nyújtson a fővárosban vendég-
szereplő külföldi együtteseknek, méltó színhelye legyen diszelo-
adásoknak, a budapesti művészeti hetek kiemelkedő produkcióinak.

/mti/

--
-6-

AF

bb 10. pécsi pezsgőujdonságok az ünnepekre

vid/ka/ny -cz

1969. december 16.

a híres pécsi pezsgőcsalád - a pannonia márka - három „uj-
szülöttel”, gyarapodott az ünnepekre. a mecsekvidéki pincegazda-
ság pezsgőgyárában elkészült a száraz pannonia dry, az édes panno-
nia doux és a vörös pannonia réservé. az új pezsgőfajtákról az
országos borminősítő intézet kitűnő bizonyítványt állított ki. a
pincegazdaság elegáns címkével, tetszetős csomagolásban, s viszony-
lag olcsón hozza forgalomba a három új pannonia pezsgőt. a karác-
sonyi és a szilveszteri-ujévi ünnepekre ötvenezer palackkal ke-
rül pécs és budapest, valamint még néhány nagyváros üzletelbe.

a pannonia pezsgőből 1969-ben félmillió palackkal gyártott
a mecsekvidéki pincegazdaság. karácsonyra huszezer palackkal szát-
lít jugoszláviába is - ez lesz a pécsi pezsgő első külföldi bemu-
tatkozása. /mti/

--

bb 11. tatarozzák székesfehérvár műemlékeit

vid/ká/ny -cz

1969. december 16.

székesfehérvár, - hazánk műemlékekben leggazdagabb városa, -
1972-ben ünnepli fennállásának ezredik évfordulóját. a nagy ju-
bileumra megszépülnek, új köntösbe öltöznek a történelmi
belváros értékes épületei. a műemlékvédelmi felügyelőség a városi
tanácssal közösen elkészítette a város műemlékvédelmi tervét:
feltérképezték a tatarozásra szoruló házakat, templomokat, s
hozzá is láttak a nagy munkához. elsőként a történelmi belváros-
a március 15 utca, - többszázéves házait hozták rendbe: felújí-
tották az épületeket, tatarozták a homlokzatokat. az épületek
hátványzöld, világoskék, sárga és szürke paszelli színeket
újra színezték a városnak. másfélmillió forintos költséggel fel-
újították a belvárosi cisztercita templomot is, tatarozták a hom-
lokzatot, s csillogó rézburkolattal fedték be a tornyot. kívül-
belül megszépült a megyei tanácsháza, s hamarosan hozzálátnak a
négy városi értékes műemlék templomának restaurálásához is. /mti/

--
-7-

AF

bb. 12. bányástörténelem 70 kötetben

vid-ká/gy/cz

1969. december 17.

érdekes anyaggal gazdagodott a komárom megyei levéltár. az sztk átadta a megye bányász társpénztárainak 70 kötetre terjedő jegyzőkönyveit. a legrégebb kötet 1899-ből, a dorogi szénmedencéből származik és még német nyelven írták. a legutolsó 1944-es keltezésű. a jegyzőkönyvek sok érdekes bányászmozgalmi eseményt örökítenek meg: bérharcokat, sztrájkokat. az egyik 1904 júliusában kelt jegyzőkönyvet az „anna-völgyi munkásmozgalom megvizsgálása”, alkalmából a helyi bányairodában vette fel a magyar királyi bányakapitányság. a vájárok megtagadták a szén szállítását, mondván, hogy az a csillás feladata. ugyanitt egy másik alkalommal a tárna valamennyi dolgozója „kiállott a munkából”, csak 3 nap múlva szálltak le ismét, miután jelentős engedményeket sikerült kiharcolniuk. érdekes képet adnak a jegyzőkönyvek a tanácsköztársaság alatti napokról. március 25-én például a dorogi és a tatabányai szénmedence minden bányájában dolgoztak már, sok érdekes adalékkal szolgálnak a baleseti jegyzőkönyvek is. /mti/

..

bb. 13. termelőszövetkezeti társulással konzervüzemet építenek a szigetközben

vid-ká/gy/cz

1969. december 17.

a zöldségtermesztésben régi hagyományokkal rendelkező szigetközben egyre több közös gazdaságot foglalkoztat az a gondolat, hogy a kínálkozó lehetőségek jobb kihasználására konzervgyárat építenek. elsőnek a győrzámolyi kisalföld termelőszövetkezet javasolta, hogy társulással valósítsák meg az elképzelést és a munkába vonják be a szigetközi gazdaságokon kívül a győr környéki termelőszövetkezeteket és állami gazdaságokat is. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium messzemenően támogatja az új társulást. a beruházás terveit 1970 első negyedében, a kivitelezés terveit pedig a jövő év harmadik negyedében rendelkezésére bocsátja.

az elképzelés szerint a szigetközi konzervgyárban évente 300-400 vagonnyi terméket dolgoznak fel korszerű gépekkel. a zöldség- és gyümölcsfélét steril konzerválással és szárítással tartósítják. /mti/

..

8.25/gy

- 8 -

10 10²⁰
1000 DM

bb. 14. naponta nyolc-tíz farmotoros autóbusz

vid-ká/gy/cz

1969. december 17.

a székesfehérvári ikarusz gyár új gyártó csarnokának első három hajójában dolgozó szerelők három hónap alatt elérték a kitűzött célt, a napi nyolc autóbusz készre szerelését. a váz-szerelés már korábban eljutott erre szintre, a végszerelde azonban különböző okok miatt elmaradt. így az új csarnokban, amelynek két hajóját még építik, december közepéig kétszázötven farmotoros autóbusz szerelését fejezték be. az év végéig összesen 411 farmotoros t akarnak átadni. ennek érdekében más üzemekből szerelőköt csoportosítottak át, akiknek segítségével naponta 10-15 kész kocsi hagyja majd el az üzemet.

1970-ben a székesfehérvári ikaruszban tovább fejlesztik az autóbuszgyártást. jövőre 2 343 autóbusz gyártását tervezik, s ennek több mint fele farmotoros, a többi ikarusz 55-ös és ikarusz 311-es lesz. /mti/

..

bb. 15. szovjet pártmunkás küldöttség érkezett budapestre

tm/zs/gy/hgy

1969. december 17.

az mszmp központi bizottsága meghívására szovjet mezőgazdasági pártmunkás küldöttség érkezett budapestre v.i. csorníjnak, az szkp kb revíziós bizottsága tagjának, a tambóvi területi pártbizottság első titkárának vezetésével. a küldöttséget a keleti pályaudvaron román párt, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője fogadta. jelen volt sz.sz. szatucsin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

..

bb. 16. „megfoltozták”, az esztergomi várhegyet - megszünt a veszélyes sziklaomlás

vid-cz/gy/hgy

1969. december 17.

befejezték az ideiglenes „foltozási”, munkákat az esztergomi várhegyen. a dorogi aknamélyítő vállalat dolgozói úgy számították, hogy idén végeznek a mintegy 400 négyzetméternyi sziklafal megerősítésével. közben azonban újabb tennivalókra akadtak, mert a hatalmas sziklatömböket a vártnál is jobban kikezdték az időjárás viszontagságai.

/folyt. köv./

9.45/gy

- 9 -

10 10²⁰
1000 DM

bb. 16. /,,megfoltózták,,..... folyt./ gy

így a tavasszal néhány hónapig még dolgoznak itt, a veszélyt azonban már elhárították biztonságban vannak a környező utcák.

az óriási falakat bányászati módszerekkel „konzerválták”, ugyan, a munka mégis különleges volt számukra, hiszen helyenként 18 méter magasban dolgoztak. az állványozáshoz speciális, gyorsan szétszedhető és összerakható csőszerkezetet készítettek. sokféleképpen erősítették meg a hegyet. a tetejéről lefelé 20-25 méter mély lyukakat furtak, s ezekbe vasbeton acélt süllyesztettek, majd cementet injektáltak. oldalról is befurtak a hegyfalba és főtengerny-zással egymáshoz erősítették a kőzetrétegeket. a magasban levő kiugró sziklatömböket vasbeton pillérekkel támasztották alá. azokat az 50-150 kilogrammos kőtömböket pedig, amelyeket injektálással nem tudtak megkötni, lefejtették. Leszállításukhoz különleges drótháló kosarat készítettek.

az érdekes munkánál nagy gondot fordítottak arra, hogy a környék stílusához illeszkedjék. ugyanis a várhegy megóvása nemcsak biztonsági szempontból volt fontos. a hegytömb épsége nélkülözhetetlen a nemzetközi értékű kultúrtörténelmi emlékek, a hegytetőn emelkedő első királyi palota és a hozzá tartozó épületek helyreállításához, a tervezett nagy muzeumi együttes kialakításához./mti/

..

bb. 17. százegy éves születésnapját ünnepelte békéscsaba legidősebb asszonya

vid-cz/gy/hgy

1969. december 17.

Szerdán békéscsabán a 2. számú szociális otthonban százegyedik születésnapját ünnepelte özv. polák áronné, a város legidősebb asszonya. a szellemileg, fizikailag korát meghazudtolóan friss matrónát elsőnek urbán andrásné az otthon vezetője üdvözölte. ezután zárt sorokban vonultak fel a Luther utcai óvoda kis lakói, akik dallal, verssel köszöntötték az ünnepeltet. az idős asszony - aki születésnő volt fiatalabb korában - nagy örömmel fogadta a kicsinyek kedvességét. elmondta: születésnapján nem tud elképzelni kedvesebb vendégeket a legapróbb nemzedék képviselőinél. a kicsinyek ajándékot kaptak és sokáig barátkoztak az évszázadnál idősebb mamókával./mti/

..

9.50/gy

- 10 -

Tó 1020

1030. Dm

bb. 18. elutazott bőbével az őserdei expedíció

vid-ká/gy/hgy

1969. december 17.

Szerda reggel il 18-as repülőgéppel ferihegyről elutazott afrikába a veszprémi állatkert és a magyar televízió őserdei expedíciója.

Kasza Lászlónak, a veszprémi állatkert igazgatójának vezetésével utrakelt expedíció visszaviszi az őserdőbe a 7 éves csimpánzt, bőbét. a rendkívül tanulókeony majom, amely fest, szobrászkodik és számos betanított technikai művelet végrehajtására képes, 6 évvel ezelőtt került el afrikából, guinea kindia környéki őserdeiből. a veszprémi állatkert sztárját szülőhelyén szabadon engedik a dzsungelben. a majom utjáról a tv munkatársa filmet is készít. program szerint az expedíció tagjai szilveszter estéjén telefonon jelentkeznek a magyar rádiónál, amely közvetlen adásban is beszámol bőbe hazatérésének eseményeiről. az expedíció, amely számos vállalat anyagi támogatásával indult utnak, gyarapítja a természettudományi muzeum anyagát, tagjai apró emgősöket és rovarokat gyűjtenek, anyagot hoznak a veszprémi állatkert rövidesen létrehozandó afrika-házához./mti/

... *Vés figyelik viselkedését.*

bb.19. újabb 96 kiváló áruk megnyílt a káfi kiállításon

t kf/gg/ hgy

a kiváló áruk fórumának pályázatának amelyet ötödször rendeztek meg 188 terméket neveztek be ezuttal a szokásosnál több 72 árucikk nem felelt meg a minőségi követelményeknek, az esztétikai zsüri pedig 14 terméket utasított el. végül 96 árucikk részére engedélyezték a megkülönböztető minőségi jel használatát. ezzel a kiváló áruk fórumán díjat nyert termékek száma már meghaladja a 450-et.

az újabb kiváló termékeket a hagyományoknak megfelelően kiállításon mutatják be a közönségnek az országos piackutató intézet nagymező utcai mintatermében. a december 23-ig megtekinthető kiállítás anyagának mintegy 70 százaléka már kapható, a többi januárban, illetve az első negyedévben kerül forgalomba.

/folyt. köv.

- 11 -

Tó 1215

1300. Dm

bb. 19. / ujjabb 96 kiváló... folyt./ gy

a káf rendezői elmondták, hogy a fórumot kezdik megszokni, egyre több üzem használja a megkülönböztető háromszögletű jelzést, s a vásárlók is keresik az ilyen cikkeket. 1970-től a résztvevők hozzájárulásától függően elvállalják a kiváló cikkek propagálását és a jövőben a folyamatosan érkező importcikkek is minősíti majd a fórum./mti/

..

bb. 20. bajcsy-zsilinszky emlékünnepe sarvason

vid-ká/gy/hgy

1969. december 17.

bajcsy-zsilinszky endrere emlékeztek szülővárosában, sarvason. a 25 éve mártírhalált halt politikus életét, sokrétű munkásságát dr. vigh károly a magyar nemzeti muzeum tudományos főmunkatársa ismertette. az ünnepegen kisz fiatalok megkoszorúzták bajcsy zsilinszky endreemléktábláját./mti/

..

bb. 21. uj lakáelosztási szabályzat a székesfehérvári könnyűfém-műben

vid-ká/gy/hgy

1969. december 17.

szerdán a székesfehérvári könnyűfémű szakszervezeti tanács-ülésén uj lakáelosztási szabályzatot fogadtak el. ebben kimondták, hogy a gyárral szomszédos lakótelepen felépült lakások nagy részét kedvező árak mellett, nagyösszegű vállalati támogatással dolgozók vehetik meg. ingyenes lakásokat csak a rászoruló nagycsaládoknak és azoknak adnak, akinél a családban az egy személyre eső átlagjövedelem nem éri el a havi 500 forintot. a lakások eladásánál a jogos lakásigényt, a vállalatnál végzett munkát és a szociális helyzetet veszik figyelembe. a besorolást pontozásos rendszerrel állapítják meg. az első ütemben, 1970. első felében ilymódon 126 lakáshoz juttatják a könnyűfémű dolgozóit. a lakás eladásokból befolyó összegekből, törlesztésekből, valamint a vállalat lakásfejlesztési alapjából külön lakásépítési alapot képeznek.

/folyt. köv./
11.30/gy

- 12 -

To 12.15
Boo Day

bb. 21. / uj lakáelosztási.... folyt./ gy

az albérletben lakó fémműves dolgozók számára családi munkásszállásokat hoznak létre. egy-egy lakásban - ideiglenesen - két-két családot helyeznek el, társbérletszerűen, elkülönítve.

a könnyűfémű lakótelepén a távlati tervekben további 600 - 1 000 lakás építését irányozzák elő./mti/

..

bb. 22. nagyközségek szabolcsban

vid-kz/gy/hgy

1969. december 17.

a tanácsi munka korszerűsítése és egyszerűsítése színvonalának emelése céljából öt község nagyközséggé szervezéséről döntött szerdai ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága eszerint 1970. január 1-től a baktalórántházai, a csengeri, az ujfehértói, a tiszalöki és a tiszavasvári tanács nagyközségi tanácsként működik. ez az intézkedés együttesen csaknem 40 000 lakost érint: a nagyközségi státusszal összefüggő fokozottabb önállóság és nagyobb hatáskör következtében sok olyan ügyet helyben intézhetnek, amely eddig a járási tanácshoz tartozott.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta és jóváhagyta a nagyközségi tanácsra szervezésre vonatkozó megyei távlati tervjavaslatot is. eszerint a fenti öt községen kívül még további 12 településen vannak meg a feltételek ahhoz, hogy már a közeljövöben megkapják a nagyközségi rangot, két települést pedig járási jogu várossá akarnak szervezni./mti/

..

bb. 23. ülést tartott a fővárosi pályaválasztási tanács

t hi/mm/zs/gy/cz

1969. december 17.

a budapesti fiatalok pályaválasztásával, továbbtanulásával foglalkozott szerdai ülésén a fővárosi pályaválasztási tanács. a soronkövetkező feladatokat kubinyi ferenc, a munkaügyi minisztérium ifjusági és pályaválasztási osztályának vezetője ismertette, majd perlai béla, a fővárosi pályaválasztási intézet igazgatója az általános, illetve a középiskolából kikerülő budapesti fiatalok elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségeiről szölt.

/folyt. köv./

- 13 -

To
13.30

bb. 23. / ülést tartott.... 1. folyt. / gy

elmondta, hogy a mostani tanévben körülbelül 23 ezer fővárosi fiatal végzi el az általános iskola nyolcadik osztályát. ez már az ugynevezett demográfiai hullám utáni korosztály, s a számszerinti csökkenés igen jelentős. az elmúlt tanévben ugyanis több mint négyezerrel, két évvel korábban pedig több mint tízezerrel volt magasabb az általános iskolát végzett aránya. a jelenlegi 8. osztályosok továbbtanulási igénye egyébként összhangban van a felvételi lehetőségekkel, ezen belül azonban a gimnázium iránt több mint tíz százalékkal nagyobb az érdeklődés, ugyanakkor szakközépiskolába 13 százalékkal, szakmunkásképzőbe 17 százalékkal kevesebben pályáznak, mint amennyi hely rendelkezésre áll.

a budapesti gimnáziumok első évfolyamain a jövő tanévben mintegy hatszáz fiatalnak jut majd hely. elsősorban a jeles és jó rendűek számíthatnak felvételre, a közepes eredményűeknek már csak egy része. a szakközépiskolákban csaknem hétezer diáknak biztosítanak helyet, az előzetes számítások szerint azonban a pályázók aránya ennél jóval kevesebb. a budapesti szakmunkásképző iskolákban a jövő ősszel kezdődő oktatási évben körülbelül 20 ezer hely lesz, ebből mintegy 7 700 helyet a fővárosi fiataloknak tartanak fel.

megtárgyalták az ülésen az állami gondozott fiatalok pályaválasztási problémáit is. a fővárosi pályaválasztási intézet munkaprogramot dolgozott ki a gyermekvédelmi szervek, nevelőotthonok és az intézet együttműködésére. a pályaválasztást ugyanis - a különleges orvosi és pszichológiai vizsgálatot, körültekintő mérlegelést igénylő eseteken túl - kivétel nélkül minden gyermekre ki akarják terjeszteni. ez annál inkább fontos, mert a gondozásba vétel okai között első helyen áll - 60 százalékos aránnyal - a családi élet felbomlása, az alkoholizmus, a szülők helytelen életmódja. a segítségnyújtás jelentős azért is, mert a felmérések szerint az állami gondozott fiataloknál több mint 75 százaléka munkás szülők gyermeke.

másik fontos feladat a tulkoros tanulók pályaválasztása és a munkát vállaló állami gondozottak segítése. a pályaválasztás előkészítésénél az eddiginél jobb kapcsolatot alakítanak ki a nevelőotthonok és a szakmunkásképző iskolák között. ugyanis a mostani tanévben a szakmunkástanulókat már a szakmunkástanuló iskolákban és nem a vállalatoknál, munkahelyi szerveknél veszik fel. a nevelőotthonok a gondozott gyermekek pályaválasztása érdekében tovább apolják hagyományos, jó kapcsolataikat a különböző vállalatokkal, üzemekkel is. -mti/

12.55/gy
ak

- 14 -

To
1330

bb. 24. közös társulások a budapest környéki tsz-ekben

t jf/tm/1e/gy/cz

1969. december 17.

szerdán küldöttgyűlést tartottak a budapest környéki mezőgazdasági szervezetek területi szövetségéhez tartozó közös gazdaságok. dr. kecskeméti lajos, a szövetség titkára beszámolójában elmondta, hogy a gazdaságok idén a tavalyihoz képest 280 millió forinttal, vagyis 17-18 százalékkal növelték termelésüket. a 79 szervezetet 170 millió forintot fordított különféle beruházásokra; összesen 1 400 szarvasmarha és 4 000 sertés elhelyezésére alkalmas telepeket és 18 000 mázsa kapacitású szőlőfeldolgozó üzemeket hoztak létre. a közös gazdaságok idén termékeik 60 százalékát a fővárosi csarnokokban, piacokon adták el. 1 800 vagonnyi zöldséget és gyümölcsöt saját értékesítési vállalatukon, az agrocoop-on keresztül a forgalmazó vállalatok közreműködése nélkül közvetlenül a fogyasztóknak adták el. a tsz-ek négy vágóhidja 15 000 sertést dolgozott fel, az áruval a fővárosi boltok élelmiszerválasztékát bővítették.

a kereskedelemmel is egyre inkább foglalkozó tsz-ek az idéi 4 500 vagonnyinál több árut akarnak jövőre budapesten eladni. az agrocoop-ot máris 3 600 vagonnyi áru közvetlen elhelyezésével, értékesítésével bízták meg. ez azt jelenti, hogy a friss áru 2-8 óra alatt a termelőktől a fogyasztóhoz kerülhet.

a főváros környékén - amint a titkár elmondta - az élelmiszerfeldolgozó tevékenység örvendetes módon fellendülőben van. a tárnoki tsz például új gépsort vásárolt jövőre, és a meggy édesipari értékesítésére rendezkedik be. a gazdaság tisztított alapanyagot is szállít majd a konzervgyárakba. kiskunlacházán jövőre már ezer vagon zöldséget száritanak,

a főváros környéki tsz-ek általában kis területen gazdálkodnak, ezért különös jelentősége van a közös társulásoknak. örkény község két gazdasága közös erővel épített fel háromszáz férőhelyes modern tehenészeti telepet. a solymári és a pilisvörösvári gazdaságok szarvasmarha- és sertés-telepet hoznak létre. a tsz-ek foglalkoznak azzal a gondolattal is, hogy részt vesznek a külkereskedelmi árucsereforgalomban is. a hungarocoop közvetítésével osztrák-nszk-beli vegyes vállalattal tárgyalnak; a gazdaságok zöldséget, gyümölcsöt és baromfit szállítanak és cserébe feldolgozó berendezéseket és baromfitenyészcseréket kapnának. /mti/

..

13.00/gy

- 15 -

To
1330

bb. 25. husáru- és konténer -szállítási bemutató papán

vid-kz/gy/cz

1969. december 17.

árubemutatót és sajtótájékoztatót tartott szerdán papán, a husgyárban a terimpex, valamint a veszprém megyei állatforgalmi és husipari vállalat. a külkereskedelmi és élelmiszeripari szakembereknek, valamint a sajtó képviselőinek bemutatták a pápai husgyárat, amely az utóbbi években számottevő export megállapodásokat kötött. a pápai üzem rekonstrukciója már befejezéshez közeledik. négy év alatt több, mint 80 millió forintot költöttek a korszerűsítésére. nemrégiben új sonkagyártási technológiát vezettek be. ezzel olyan jelentős időmegtakarítást és minőségi javulást értek el, hogy a nyugat-európai exporton kívül ez évben már amerikai megrendeléseket is elvállalhattak. a tengerentúli megrendelő igényeinek megfelelően teljesen zsirmentes sonkát állítanak elő, új formájú és tengeri szállításra is alkalmas fémdobozokban.

bemutatták a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a pápai husgyár valamennyi termékét. ez az üzem, amely 1959-ben még csak egy féle sonkakonzervet állított elő, jelenleg 30 féle huskonzervet gyárt, nagyrésztben exportra.

a modern technológiával és a megnövekedett igényekkel együtt rátértek a konténerekben történő szállításra, amelyet ugyancsak bemutattak a meghívott vendégeknek./mti/

..

bb. 27. dr. dimény imre moszkvába utazott

t jf/gk/ie/gy/cz

1969. december 17.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter szerdán moszkvába utazott, ahol a kgst mezőgazdasági és élelmiszeripari integrációs munkacsoportjának ülésén részt vevő magyar küldöttséget vezeti./mti/

..

13.10/gy

- 16 -

10 13³⁰

bb. 28. magyar-ndk szerződés a kettős állampolgárság kérdéseinek szabályozására

tr/zs/gy/cz

1969. december 17.

szerdán budapestén a kettős állampolgárság kérdéseinek szabályozására szerződést kötött a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság. az elnöki tanács megbízásából kőrösi györgy belügyminiszterhelyettes, a német demokratikus köz-

társaság llamtamácsa elnökének megbízásából oskar fischer külügyminiszterhelyettes írta alá a szerződést.

a szerződés megkötése újabb lépés a két állam közötti baráti kapcsolatok elmélyítésére. célja az állampolgárok kettős állampolgárságának megszüntetése és annak megakadályozása, hogy a jövőben kettős állampolgárság jöjjön létre. a szerződés a ratifikálás után lép életbe, és azt követően mindkét államban nyilvánosságra hozzák./mti/

..

bb. 26. megalakult az állami gazdaságok kereskedelmi kft-je

t jf/gk/ie/gy/cz

1969. december 17.

szerdán a mém-ben tartotta alakuló ülését a 185 állami gazdaság által létrehozott korlátolt felelősségű társaság. klenczner andrás, az állami gazdaságok országos központjának vezérigazgatója bejelentette, hogy a nagyüzemek évi termelési értéke eléri a 15 milliárd forintot. az állami gazdaságok kereskedelmi irodája helyére lépő kft-nek az árut úgy kell értékesíteni, hogy minél jobban érvényesüljön a termelők anyagi érdekeltisége.

a társaság közreműködésével a bevételek csaknem teljesen a közös vállalatban résztvevő tagokat illetik meg, csak a kft-nek járó minimális összegű jutalékot kell leszámítani. a kft dolgozói is akkor járnak jól anyagilag, ha a gazdaságok bevételei minél kedvezőbben alakulnak, tekintve, hogy az átlageredmények arányában részesülnek különféle anyagi juttatásokban.

a közös vállalat tevékenységi körébe tartozik egyebek között a nagyüzemek termékeinek értékesítése, a munkához szükséges anyagok beszerzése, továbbá a piaci információk továbbítása, az állami gazdaságok jog- és érdekvédelmének biztosítása, stb. fontos szerepet kap a kft a mezőgazdasági nagyüzemek kiegészítő tevékenységének fejlesztésénél is. így például az üzemek kooperációjával, közös tőkével hűtőházakat és élelmiszerfeldolgozókat építenek.

/folyt. köv./
13.20/gy

- 17 -

10 13⁵⁵
HND

bb. 26. / megalakult.... folyt./ gy

az alapító állami gazdaságok a közös vállalat révén igyekeznek majd megjavítani piaci helyzetüket, s ez a fogyasztóközönségnek is kedvez. a forgalmazás módszereit is meg lehet változtatni. az ágker ugyanis eddig nem kapott hitelt, mert a gazdaságok - a hitelmonopólium miatt - nem voltak abban a helyzetben, hogy egymásnak hitellezhessenek. a kft keretében ez az akadály elhárul.

az állami gazdaságok kereskedelmi kft-jének alaptőkéje 60 millió forint. ezt az induló összeget a gazdaságok törzsbetét formájában adták össze. a továbbiakban a társaság különféle javaslatokat tesz majd üzletkötésekre, beruházásokra, stb., és amennyiben a tervek megvalósításához újabb tőke szükséges, a gazdaságok megfelelő mértékben kiegészítik ezt a törzsbetét. a gazdaságok azonban maguk dönthetik el, hogy fejlesztési alapjaikból mekkora összeget utalnak át a közös vállalat kezelésébe, így saját beruházásait továbbra is önállóan valósíthatják meg.

a társaság január 1-ével kezdi meg működését./mti/

..

bb. 29. önálló export-vállalatot akarnak alapítani a halászati termelőszövetkezetek

t jf/tr/le/gy/cz

1969. december 17.

szerdán akadémia utcai székházban az ideai eredményekről és a jövő évi feladatokról tanácskoztak a halászati termelőszövetkezetek vezetői. dr. nádasy gyula, a halászati termelőszövetkezetek szövetségének titkára elmondta, hogy a balaton kivételével az ország összes természetes vizét kezelő gazdaságok idén 30 000 miza halat zsákmányoltak. az új gazdaságirányítási rendszer a 22 halászati és a szövetséghez tartozó egy mezőgazdasági szövetkezet számára lehetővé tette, hogy árukészletük 80 százalékát közvetlenül a fogyasztóknak értékesítsék. a kifogott halak nagy részét a két év alatt létesített 47 csárdából, kisérvényből és halsütőből álló vendéglátó hálózatuk, illetve 80 üzletük értékesíti.

jövőre a tsz-ek közös tőkével bővítik a dinnyási ivadéknevelő telepet, melegvizű tavat építenek ki, ahol temperált körülmények között kényes növényevő halakat nevelnek.

/folyt. köv./

13.25/gy

- 18 -

u

10
1355
H. D. M.

bb. 29. / önálló export-..... folyt./ gy

az értekezleten résztvevő küldöttek egyöntetűen támogatták a szövetségnek azt a javaslatát, hogy a közös gazdaságok hozzanak létre önálló export vállalatot. megalapítására már hivatalos engedélyt is kértek. ha sikerül létrehozni, akkor az eddiginél több árut küldhetnek a szomszédos országokba./mti/

..

bb. 30. karácsonytól: rajzfilm-sorozat a bem moziban

t zsu/tr/zs/gy/cz

1969. december 17.

„ötre ma várom a bem mozinál,, címmel december 24-től rajzfilm-sorozatot indít a budai híradóban a fővárosi mozgóképüzemi vállalat, amelynek keretében a pannónia filmstudio alkotásait mutatják be - közölték szerdán a filmklubban rendezett sajtótájékoztatón.

régi igényt elégít ki a főmo és a pannónia studio új vállalkozása, amely a bem moziban állandó otthont teremt a magyar rajzfilmgyártásnak. így itt a mozilágotatók nemcsak kísérő filmként láthatják majd az animációs alkotásokat, hanem főműsorként is.

a karácsonykor kezdődő rajzfilm-program keretében három egy-egy hétig tartó sorozatban vetítik majd a többi között a nagyszerű gusztáv-sorozat /rendezte jankovics marcell/ egy-egy filmjét, a magyarázom a mechanizmust 1-2-3. /szabó sipos tamás/ a variációk egy sárkányra /dargay attila/ a párbaj /macskássy gyulavárnai györgy/ és a nagy mérkőzés /foky ottó/ című alkotásokat.

a hosszúra nyúló téli szünidőben a gyermekek szórakoztatásáról is gondoskodik a főmo. december 24-től kezdve délutánonként 3 és 4 óras kezdettel gyermekműsort mutatnak be ugyancsak a bem moziban; s szórakoztató külföldi és magyar alkotásokat vetítenek, köztük palásthy györgy a varázsló című alkotását, és a népszerű elza filmet./mti/

..

13.40/gy

- 19 -

10
1355

bb 33. időjárásjelentés

tm/um cz

1969. december 17.

a meteorológiai intézet jelenti december 17-én szerdán 13 órakor:

erősödő éjszakai lehülés

a földközi tenger medencéjéből a balkánon és a fekete tengeren át északkelet felé tartó fejlett mediterrán ciklon hatalmas területen okoz csapadékot. dél-kelet-európában és törökország térségében záporokat, zivatarokat, közép-európában és a szovjetunió európai területeinek déli részein havazásokat okoz sokfelé viharos szél és lehülés kíséretében. finnországból és a szovjetunió európai területeinek északi és középső vidékein szerdán napközben a hőmérséklet többfelé mínusz 10-15, néhány helyen mínusz 15-20, sőt egy-két helyen mínusz 20 fok alatt maradt. a következő nap folyamán a kárpát-medence időjárását az északról beráramlott hideg levegő határozza meg. hazánkban kedden egy-két hely kivételével borult, párás idő volt. elsősorban a duna-tisza közének déli részein és a tisza-körösök szögletében esett a hó, havaseső, eső. a lehullott csapadék mennyisége ezeken a területeken többfelé elérte a 20, helyenként meghaladta a 30 millimétert. a hőmérséklet napközben általában mínusz 1, plusz 4 fookig emelkedett. az északnyugatról áramló hideg levegő hatására a dunántul néhány pontján megerősödött z észak felé esőhófúvások keletkeztek. szerda hajnalra 0, mínusz 4 fokos fagyok keletkeztek, de a tiszántul egy részén a fagypont felett maradt a hőmérséklet. viszont a szélvédett, és az éjszaka folyamán kivétel-telen derült szentgotthárdon mínusz 11 fokig hűlt le a levegő. a kedd reggeltől szerda reggel 7 óráig terjedő időszakban a tiszántul egy részén is kialakult összefüggő hótakaró. ma délelőtt nyugaton gyengén, máshol erősen felhős volt az ég, már csak néhány helyen esett a hó. a hőmérséklet 11 órákor általában 0 fok körül volt, de miskolcon plusz 4, viszont szentgotthárdon mínusz 7 fokot mértek, budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.4 fok volt, 0.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig: keleten is felszakadozó felhőzet, szórványosan előforduló futó havazással. az élénk, helyenként erős észak felé fokozatosan mérséklődik. az éjszakai lehülés erősödik. az utakon síkosság. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3-8 fok között, a szélvédett ésvastag hóval borított helyeken mínusz 10 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1, mínusz 4 fok körül lesz. a duna vízállása ma délelőtt budapestnél 120 centiméter./mt1/

13.57/um

- 20 -

Tó 1430

bb. 31. magyar-egyiptomi árucseré-forgalmi jegyzőkönyv

t sz/gk/1e/gy/cz

1969. december 17.

szerdán budapesten befejeződtek a magyar népköztársaság és az egyesült arab köztársaság kereskedelmi delegációjának egyes bizottsági tárgyalásai. a külkereskedelmi minisztériumban dr. szalai béla miniszterhelyettes, és szajed mohamed el khavaga, az eak gazdasági és külkereskedelmi minisztériumának államtitkára aláírta az 1970. évi árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet, valamint az 1959 óta érvényben levő kliring fizetési megállapodás megújításáról szóló okmányokat.

az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt abdel fattan foud, az eak budapesti nagykövete.

az aláírás után az eak gazdasági és külkereskedelmi államtitkára az mti munkatársának adott nyilatkozatába a két ország kapcsolatait a következőképpen értékelte:

- a két ország kapcsolatai sokrétűek, gyümölcsözőek. a gazdasági kapcsolatok fejlődésére jellemző a kereskedelmi forgalom állandó bővülése. baráti légkörben, kölcsönös megértés szellemében folytatott sikeres tárgyalások zárultak most le, és bizonyos vagyok abban, hogy a gazdasági együttműködés most kibontakozó új formái mindkét országnak hasznára válnak.

- nagyra értékeljük a magyar kormány és népek az átlásfoglalásait, amelyekkel segítséget nyújt számunkra az izraeli agresszió és az imperializmus elleni harcunkhoz - mondta szajed mohamed el khavaga.

a tárgyalások során a delegációk áttekintették az 1969. évi forgalom alakulását és megállapították, hogy ez év első tíz hónapjában az áruszállítások elérték az 1968. év azonos időszakában lebonyolított árucseré kétszeresét.

megállapították, hogy az 1969-es év kedvező volt azért is, mert megkezdődött a két ország gazdasági kapcsolatainak bővítését elősegítő új együttműködési formák kibontakozása. mindkét fél hasznosnak tartja a termelő üzemek, iparágak közötti szorosabb együttműködést, kooperációt. példa erre a videoton, az egyesült izzó és a transelektro együttműködése az egyiptomi partnerekkel; magyar alkatrészekből, részegységekből magyar know-how alapján az eak üzemében szerelik össze a gyártmányokat.

/folyt. köv./

13.55/gy

- 21 -

Tó 1430

bb. 31. /magyar-egyiptomi.... folyt./ gy

az ipari együttműködés kiterjedhet a jövőben a közúti járműiparra, a szakértők foglalkoznak azzal a lehetőséggel, hogy kooperáció jöjjön létre az autóbuszok és tehergépkocsik gyártásában is. a magyar vállalatok ebben az évben többek között 150 csuklós autóbust szállítottak az eak-ba, s azok - amint azt a közelmúltban budapesten járt egyiptomi közlekedési miniszter is hangsúlyozta - nagymértékben hozzájárultak a gyorsan növekvő kairói közlekedés gondjainak enyhítéséhez. a közlekedési eszközöket gyártó magyar és egyiptomi vállalkozók közötti együttműködés üzleti, technikai, gazdaságossági feltételeinek vizsgálatára a közeljövőben magyar szakemberek utaznak az eak-ba.

a jegyzőkönyvben rögzített export-import kontingensek 1970-re az 1969. évihez mérten 11 százalékos forgalomnövekedéssel számolnak. a magyar vállalatok hengereltárakat, alumínium félgyártmányokat, különféle fémipari termékeket, gépeket, berendezéseket, dohányt, cukrot szállítanak az eak-ba, ahonnan gyapotot, rizst, egyéb mezőgazdasági terméket, textilanyagot, különféle fogyasztási cikkeket, például narancsot, sört, valamint szőnyeget és más árukat vásárolnak./mti/

--.

bb. 34. közvetlen légijárat budapest-erfurt között - interflug sajtótájékoztató

t kf/kf/1e/gy/cz

1969. december 17.

az ndk polgári légiközlekedéséről tájékoztatta az újságírókat szerdán, az ndk budapesti kulturális központjában wolfgang kratzert, az interflug budapesti képviselője.

az interflug ideai utasforgalma novemberben elérte az egymilliót, 40 százalékkal több személyt szállítottak, mint tavaly. a „jubileumi utas”, az egyik külkereskedelmi vállalat képviselője, éppen budapestre érkezett. a napokban köszöntik egyébként az 50 000. magyar utast, aki budapestről repül az ndk-ba. a képviselő elmondta, hogy jövőre a 2. félévben 11 62-es típusú óriásgépeket állítanak forgalomba elsősorban berlin-moszkva és szófia között, s ilyen gépek közlekednek az interkontinentális járatokon is. jövőre a malév gépein kívül naponta rendszeresen két interflug gép megy budapestről berlinbe, májusban pedig hetenként kétszer közvetlen légijárat indul budapest és erfurt között./mti/

--.

14.05/gy

- 22 -

To 14.05
15.02.05

b. 32. aláírták az 1970. évi magyar-koreai árucseré-forgalmi és fizetési megállapodást

1969. december 17.

t sz/gk/1e/gy/cz

a magyar népköztársaság és a koreai népi demokratikus köztársaság kereskedelmi kormánydelegációinak a barátság és együttműködés légkörében folytatott tárgyalásai eredményeként szerdán a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a két ország 1970. évi kölcsönös kereskedelmét szabályozó árucseré-forgalmi és fizetési megállapodást. az egyezmény az 1969. évihez mérten a két ország közötti forgalom jelentős bővülését irányozza elő.

a megállapodás értelmében a magyar külkereskedelem különféle műszereket, orvosi berendezéseket és készülékeket, gyógyszereket, vegyi- és könnyűipari gépeket és más árukat szállít a koreai népi demokratikus köztársaságba, szerszámok, ásványi anyagok, vegyi termékek, könnyűipari fogyasztási cikkek és egyéb árufélék ellenében.

a megállapodást tordai jeno és rju szang 1 külkereskedelmi miniszterhelyettesek, a kormánydelegációk vezetői írták alá.

az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt li dong szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete./mti/

--.

bb. 35. bányász munka péc központjában - „ártalmatlanná” tették a kossuth-téri pincelabirintust

1969. december 17.

vid-kz/gy/cz

több mint egy évi tartották megszállva az aknamélyítők péc történelmi központjában a kossuth-teret. a szokatlan belvárosi bányász munkát a mecsek aljai város kellemetlen érdekessége, a még ismeretlen, jórészt a római és török időkből örökölt földalatti pincelabirintus „jelentkezése”, tette szükségessé. az utóbbi időben ugyanis egymást követték az új és pinceboltozat beszakadások, súlyos lyedések. különösen kritikussá vált a helyzet ezen a téren, ahol épületeket is bontottak és leállították a járműközlekedést. a mecseki bányász kutatók műszeres felderítése után az aknamélyítők szálltak a föld alá, aknákat építettek. több mint 13 méter mélységig tártak fel üregeket, folyosókat. a két méternél kisebb átmérőjű pincéket kővel és cemanthabarcossal betöltték. csupán cementből 150 tonnát használtak fel. a tágasabb pincéket bányaidomkővel kifalazták, megerősítették.

/folyt. köv./

14.15/gy

- 23 -

To 14.15

bb. 35. / bányászmunka.... folyt./ gy

nyolc méter mélyen például egy 105 méter hosszú, egybefüggő pincerendszert állítottak helyre, amit a tanács a kereskedelemnek ajánlott fel. az elképzelések szerint nagyon hangulatos vendéglő-borozó rendezhető itt be, ami pécsnek újabb, vonzó érdekessége lehet. a kossuth-téri „bányamunka”, nyolcmillió forintba került. az aknamélyítők ezekben a napokban volnak el a belvárosi munkahelyükről. a tavasszal nagyfényerejű kandelabereket kap a tér és ötven személygépkocsi részére parkolóhelyet is létesítenek.

pécs földalatti világa a város más részeiben még sok gondot okoz. ezért a tanács megbízta a pécsi tervező vállalatot, hogy a veszélyesnek ítélt területeken kutassa és mérje fel, mi rejtezik a felszín alatt, milyen helyreállítási munkákat kell a jövőben elvégezni./mti/

bb. 36. védnökséget vállalt a kisz a tiszta 2. vizlépcső szabolcs-szatmár megyei munkálatai felett

vid-kz/mné/gy/cz

1969. december 17.

a 24 milliárd forintos költséggel megépülő tiszta 2. vizlépcső szabolcs-szatmár megye területén 60 000 hold föld öntözését teszi majd lehetővé. a vizigényes kulturák termőterületének így nagymértékű kiterjesztése a megye mezőgazdasági termelésének egész fejlődésére kihatással lesz. a nagyszabású program végrehajtásából az ifjúság is kiveszi részét. a tennivalók egyeztetésére szerdán nyiregyházán tanácskozássra ültek össze az érintett területek mezőgazdasági nagyüzemeinek és kisz szervezeteinek vezetői, továbbá a kivitelezésben érdekelt szervek képviselői. a tanácskozáson bejelentették, hogy a kisz védnökséget vállal a vizlépcső szabolcs-szatmár megyét érintő munkálatai felett, s ugyancsak védnökségi alapon bekapcsolódik abba a munkába is, amelynek az a célja, hogy előkészítse, illetve a későbbiekben megvalósítsa az öntözővíz teljes kihasználását. a védnökség keretében a kisz szervezetek kommunista műszakokat és társadalmi munkát szerveznek, munkaversenyt hirdetnek. létrehozzák az ifjú mérnökök és technikusok fórumát és azzal a feladattal, hogy elősegítse a legkorszerűbb termelési módszerek kidolgozását. a védnökség-vállalásról szóló szocialista szerződést 15 termelőszövetkezet párttitkára, gazdaságvezetője és kisz-titkára, továbbá a beruházás kivitelezésében érdekelt felsőtiszavideki vízügyi igazgatóság, valamint a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet és a nyiregyházi felsőfokú technikum vezetői írták alá./mti/

14.25/gy

- 24 -

k

13.14.20

bb 37. negyedszer támad a tél dunántúlon

ö vid/kz/mné bh -cz

1969. december 17.

a szerdára virradó éjjel megindította immár negyedik heves támadását a tél a bakony vidékén. az orkán egyetlen óra alatt több száz kilométeren járhatatlanná tette veszprém megye fontosabb utvonalaait. herendről szerdán reggel csak három óra küzdelem után tudtak a veszprémi kórházba szállítani egy szülőanyát. a xéltakarító gépek órákig tehetetlenek voltak. egész gépjármű karavánok akadtak el a veszprém megyei utakon. a 3-as számú országos főközlekedési úton két nagy forgalmi dugó is keletkezett. az ottani hófúvásokkal még a nagyobb teljesítményű gépek sem tudtak megbirkózni. az elakadt gépjárműveket katonai láncfalpas járművek segítségével juttatták tovább. a délutáni crákban a vihar ereje mérséklődött. a közúti igazgatóság szerte a megyében hozzálátott a hóakadályok eltakarításához. megbénította a közlekedést a szerdára virradó éjjel támadt vihar dunaujváros környékén is. egy dunaujvárosba tartó autóbusz már szerdán este elakadt az országúton, s ezt az éjszaka félig betemette a hó. szerda délig 11 távolsági autóbuszjáratot, köztük a győrit, a sopronit és a komáromit nem tudták elindítani. megszakadt a közúti összeköttetés dunaujváros és székesfehérvár között is. a város határában - a szalmacellulóz gyári elágazástól délre 200 gépjármű esett mindössze 5-6 kilométeres szakaszon a hó fogságába. a kisapostagi napsugár termelőszövetkezet egy láncfalpas traktora szabadította ki őket./mti/

bb 39. a fővárosi vízművek közlése

t m bh -cz

1969. december 17.

december 18-án 8 órától 15 óráig az elektromos művek karbantartási munkái miatt a fővárosi vízművek a x. kerület fehér uti gépházában üzemszünetet tart. emiatt a x. kerület egyes részein nyomáscsökkenésre, és helyi vízhiányokra kell számítani. az átmeneti időre a vízművek kéri a fogyasztók szives türelmét./mti/

14.40 bh

m M

bb 38. széleskörű komplex árelőellenőrzést szerveznek csongrádban
vid/kz bh -cz 1969. december 17.

Szerdán szegeden a szakszervezetek székházában a fogyasztói érdekvédelemről tanácskoztak, a szakszervezeti aktivisták és ellenőrök, az ákf, a nev, a tanácsok, valamint 16 kereskedelmi és mintegy 20 termelő vállalat képviselői. Az idén tartott különféle vizsgálatok adatait összegezve megállapították, hogy csongrád megyében az idén 9 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi forgalom. A megnövekedett keresletet azonban nem mindig tudták kielégíteni. A kereskedelmi vállalatok eddigi helytelen nyereségérdekeltsége miatt az üzletek csökkentették árukészletüket. Ezért nőtt a hiánycikkek száma. Ellátási zavarok mutatkoztak különféle ruházati, vas, műszaki, villamosági cikkekénél. A lakástextiliák kis választékát és nemkielégítő minőségét is szóvá tették. Uszönyegből a keresletnek alig 70 százalékát tudták kielégíteni. A nagy kereslet és a viszonylag alacsony kínálat is hozzájárult a különféle cikkek árainak viszonylag indokolatlan emeléséhez. Így alakult ki, hogy méteráruk és a csiók ára 5 százalékkal emelkedett. Ez ugyanakkor nem járt együtt a minőség javulásával, amit az is mutat, hogy anvásárlók jogos reklamációinak száma háromnegyed év alatt 70 százalékkal több volt, mint tavaly egész esztendőben.

Az állami kereskedelmi felügyelőségnek és a minőségvizsgáló intézetnek termékvizsgálatai is azt igazolták, hogy a forgalomba hozott cipők, egyes textiliák, butorok, lakberendezési tárgyak minősége nem öregrbiti a termelő vállalatok hírnevét.

A tanácskozáson ezért elhatározták, hogy az eddiginél szélesebb körű, komplex ár- és minőségellenőrzést szerveznek meg. Eddig csak a kereskedelmet ellenőrizték. A jövőben a termelő üzemekben is vizsgálni kívánják a technológiai fegyelem betartását, az árképzés rendszerét. Az üzemi bizottságok fellépnek olyan jelenségek ellen, ha a fogyasztók érdekeit háttérbe szorítják a vállalati érdek miatt. Az üzemi ellenőrző bizottságok eddigi, jórészt formális tevékenységét gyakorlatibbá kívánják tenni. A fogyasztók érdekeit védő társadalmi aktivahálózatot is bővítik. /mti/

14.50 bh

M

bb 40. hét megye szövetkezeti vezetőinek tanácskozása győrött
vid/kz/mné bh -cz 1969. december 17.

Hét megye - komárom, vas, győr-sopron, veszprém, fejár, pest és nógrád - szövetkezeti kereskedelmének vezetői tanácskoztak szerdán győrött a belkereskedelmi minisztérium illetékes vezetőivel a kereskedelem, illetve a lakosság ellátásának időszerű kérdéseiről. A tanácskozás előadója sebes sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese volt. Rámutatott többek között arra, hogy a fogyasztási szövetkezetek bolthálózata, forgalma gyorsabb ütemben fejlődik, mint az állami kereskedelemé. A fogyasztási szövetkezetek 12, az állami kereskedelem pedig csak 8-9 százalékkal bonyolított le magasabb forgalmat az idén, mint az elmúlt év azonos időszakában. A kereskedelmet az idén hangoztatta a továbbiakban a miniszterhelyettes - sok bírálat érte miatt, hogy az árukínálat összetétele nem tartott lépést a kereslettel. A kereskedelem nem mérte fel kellő alaposággal az igényeket, amiatt december 31-én - az elmúlt év ugyanezen napjához viszonyítva - 1,7 milliárd forint értékűvel volt kisebb árukészlete. A legnagyobb visszhangot az árukínálat alakulása váltotta ki. Az áremelkedésnek, mint ezzel összefüggésben rámutatott, vannak olyan objektív okai is, mint például az importból származó divatos cikkek nagy kereslete, de ott vannak az okaik között olyan hibák is, mint például az, hogy egyes cikkekénél csökkentették a forgalmi adót, de nem csökkentették az árakat. A miniszterhelyettes végül állást foglalt amellett, hogy a szövetkezeti kereskedelem vezetői ne fogadják kritika nélkül a termelők, illetve a nagykereskedők által kezdeményezett áremeléseket. Különösen fontos az falun, ahol a vásárlók nem választhatják meg beszerzési forrásukat, tehát még ilymódon sem védekezhetnek az áremelések ellen. /mti/

bb 42. kodály-dombormű debrecenben

vid/fm bh -cz

1969. december 17.

Kodály zoltán születésének évfordulója alkalmából szerdán debrecenben nagy zeneszerző nevét viselő zeneművészeti szakközépiskolában ünnepséget tartottak. Straky tiber igazgató méltatta kodály munkásságát és az íra segítségét, amelyet debrecen zene-kulturájának fejlesztéséhez adott. Az ünnepségen leleplezték a kodály zoltán ábrázolóbronzdomborművet, - imre gábor kecskéméti szobrászművész alkotását.

Az emlékünnepség alkalmából a szakközépiskola hangversenytermét kodályról nevezték el. A kodály-teremben az iskola énekkara tartotta az első hangversenyt. /mti/

15.05 bh

NA 150

bb 41. a mezőgazdasági termelés sikeréről és további teendőkről tárgyalt győr-sopron megye tanácsa

vid/kz/mné/ká bh -cz

1969. december 17.

már az idén teljesítette a harmadik ötéves terv céljait győr-sopron megye mezőgazdasága - állapították meg a megyei tanács szerdán győrről megtartott ülésén. a megye mezőgazdasági termelése a bázishoz - tehát 1965-köz - viszonyítva 20 százalékkal, áruértékesítése pedig 42 százalékkal emelkedett. ennek megfelelően alakultak a paraszti jövedelmek is. az utóbbi négy év legszembetűnőbb eredményeihez tartozik, hogy a termelőterület jobb megválasztásával, illetve az e célra alkalmatlan területek másirányú hasznosításával sikerült olyan mértékben növelni a kenyérgabona hozamát, hogy a termelés kifizetődő. a megyében az egységnyi termőterületre vetített összes árbevétel 10 százalékkal, ezen belül az állattenyésztésé 23,4 százalékkal magasabb az országos átlagnál. az eredmények messzemenő elismerése mellett a tanácsülésen bíralták a termelőszervezetek gépesítettségi színvonalát, s határozatot hoztak arra, hogy elő kell segíteni a géppark felújítását, mivel a korszerűtlen, kiöregedett gépek gátolják a munkák időben és jóminőségben történő elvégzését./mti/

..-

bb 43. befejeződött debrecenben a jubileumi tudományos ülészek

vid/fm bh -cz

1969. december 17.

az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány megalakulásának közelgő 25. évfordulója alkalmából az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága és oktatási igazgatósága debrecenben háromnapos tudományos ülészeket rendezett. szerdán - a befejező napon - hat szekcióban folytatódott az előadások, amelyeken neves előadók ismertették az évfordulóhoz kapcsolódó tudományos munkásságuk eredményeit.

délután a kossuth lajos tudományegyetem aulájában kovács bélának, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének elnöklétével ismét plenáris ülésre került sor. dr. bogdár rezső kossuth-díjas akadémikus, a jubileumi tudományos ülészek előkészítő bizottságának tagja zárta be a tanácskozást; kifejezésre juttatva, hogy a háromnapos ülészekon elhangzott 30 referátum és több mint 50 korreferátum a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően méltóan szolgáltatta a rendezvény politikai célját.

az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága és oktatási igazgatósága a jubileumi tudományos ülészek anyagát könyvalakban megjelenteti./mti/

- 28 -

15.20 bh

MF 1530

bb 44. ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm bh -cz

1969. december 17.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdán tartott ülésén megállapították, hogy az elmúlt öt év alatt 35 ^{az} százalékkal nőtt a társadalmi rendezésben lezajlott családi ünnepek száma. hódmezővásárhelyen például 1968-ban veseküvők 90 százalékát egyházi szertartás nélkül tartották. jelentősen emelkedett - különösen városokban - a kisz-szervezetek közreműködésével szervezett névadók száma.

a társadalmi rendezésben lezajlott családi ünnepeken kórusok működnek közre és az eseményt díszes albumokban, fotótablókban örökíthetik meg a családok.

a vb ülésén a házasságkötőterem díszesebb berendezésére hoztak határozatot. a vb elismerését és köszönetét fejezte ki benyhe sándor hódmezővásárhelyi anyakönyvvezetőnek, mert első sorban az ő tevékenységének köszönhető, hogy a városban kiemelkedően nagy számban tartják társadalmi rendezésben a családi ünnepeket./mti/

ó.--

bb 46. hetes névadóünnepség a győri richards finomposztógyárban

vid/fm bh -cz

1969. december 17.

évek óta hagyományá vált már a győri richards finomposztógyárban a névadó ünnepek megrendezése. szerdán az első műszak után immár huszonötödözör látogatott el az anyakönyvvezető a gyárba, hogy a szülők, s a névadó szülők jelenlétében bejegyezze a gyár dolgozóinak legújabb hét ujszülöttje nevét az anyakönyvbe. a feldiszipített művelődési teremben ezúttal a százhuszadik richards-gyári csecsemő kapott nevet és nem maradt el a gyár kisz-, páro- és szakszervezetének ajándéka sem./mti/

..-

-29-

15.30 bh

MF 1535

bb 50. történészek konferenciája egerben

vid/fm-ju -cz

1969. december 17.

a tudományos ismeretterjesztő társulat borsod, nógrád és neves megyei szervezeteinek történelmi szakosztályai szerdán konferenciát rendeztek egerben. „ az 1945-48 közötti időszak főbb politikai kérdései magyarországon „ című témáról tanácskoztak a három megye történészei. dr. balogh sándor kandidátus, egyetemi tanár tartott vitaindító előadást, amelyeket korreferátumok követtek. /mti/

--

bb. 45. elutazott a vietnami oktatásügyi küldöttség

k vt/tné/zs/il cz

1969. december 17.

a vdk oktatásügyi delegációja, - amely vo thuan nho közoktatásügyi miniszterhelyettes vezetésével egy hónapot töltött hazánkban - szerdán elutazott budapestre. a delegáció bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes és a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt a bucsuztatásnál hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint a hazánkban tanuló vietnami diákok egy csoportja is.

a vendégeket fogadta ilku páál művelődésügyi miniszter is. a küldöttség felkeresett több budapesti és vidéki oktatási intézményt, megismerkedett közoktatásunk helyzetével, az iskolareform eredményeivel, tárgyalásokat folytatott a két minisztérium közötti kapcsolat szorosabbá fűzéséről, az együttműködés továbbfejlesztéséről. /mti/

--

16.00/ju

30-

NA 17¹⁵

bb 47. megkezdődött a keltetési idény

vid/kz/mné-ju -cz

1969. december 17.

megkezdődött a keltetési idény. szerdán 29.000 tojást raktak be a kaposvári baromfikeltező állomás gépeibe. az apró kis pelyhes jóságok három hét múlva látnak napvilágot, s akkor megkezdik a szállításukat is. az első kelés után hetenként 25.000-30.000, később pedig 40.000 tojást raknak be a gépekbe, az állomás egész évben 700.000 napocsibát ad el a termelőszövetkezeteknek és a háztáji tenyésztőknek. /mti/

--

bb 48. értékes javaslatok a nevelésügyi kongresszus téziseinek vitája során

t vt/tr-ju zs -cz

1969. december 17.

eleven viták sorozatán tárgyalták az iskolákban az v. nevelésügyi kongresszus téziseit. - állapította meg mezei gyula, a fővárosi tanács oktatási főosztályának vezetője azon a tanácskozáson, amelyet a budapesti közoktatás irányítóinak részvételével rendeztek szerdán a csengery utcai fáklya klubban. elmondotta, hogy - a kongresszus céljának megfelelően már az előkészítés időszakában sikerült a szülők, a pedagógusok és az ifjúság érdeklődését felkelteni az oktatás ügye iránt. a fővárosi iskolákban legutóbb lezajlott nevelési értekezleteken a tantestületek igen sokoldalúan elemezték a közoktatás jelenlegi helyzetét, számos értékes javaslatot, ajánlást tettek az oktató-nevelő munka javítására, továbbfejlesztésére. hangot adtak egybek közt annak, hogy sok szer v és forum foglalkozik ugyan az ifjúság nevelésével de munkájukat sok esetben nem hangolják össze egymással, s ez csökkenti hatékonyságát. szinte mindenütt felmerült, hogy a családon belüli helyes irányu neveléshez nélkülözhetetlen a pedagógiai segítség. ezt a legtöbb tantestület fel is ajánlotta.

az ifjúsági szervezetekkel kapcsolatban a pedagógus kollektívák egyöntetű véleménye volt, hogy az iskolákban szükséges az ifjúsági önkormányzat kialakítása. sok javaslat hangzott el a tanintézetek kulturális és sportmunkájának javítására, az ifjúsági szervezetek működésének gazdagítására, tevékenységére, színesebbé, változatosabbá tételére.

/ folyt. köb./
16.10/ju

NA 17²⁰

31-

bb 48. / értékes javaslatok... 1. folyt./-j u

a kongresszus szervező bizottsága az összegyűlt javaslatokat, észrevételeket elemezni fogja, azokat témabizottságokként különválasztja és a témabizottságok a javaslatok ismeretében dolgozzák majd ki ajánlásaikat a kongresszus számára. /mti/

bb 51. kitüntetések

tm-ju zs -cz

1969. december 17.

a népköztársaság elnöki tanácsa hidas Antal Kossuth díjas költőnek és írónak a munkásmozgalomban kifejtett tevékenysége és irodalmi munkássága elismerésül, 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetéssel adományozta. a kitüntetést Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt Ilku Pál művelődésügyi miniszter és Óvári Miklós, az MSZMP KB osztályvezetője.

az elnöki tanács végén József nyugalmazott rendőr-ezredesnek, az MSZMP központi bizottsága irodája társadalmi munkatársának a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes munkássága, valamint társadalmi tevékenysége elismerésül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetéssel adományozta. a kitüntetést Losonczi Pál nyújtotta át. jelen volt Sándor József, az MSZMP KB osztályvezetője, és Dr. Sik Ottó, az MSZMP KB alosztályvezetője. /mti/

16.20/ju

-32-

NA 17²⁰

bb 49. a közlekedés fejlesztéséről tárgyalt a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/gö/fm/ny -cz

1969. december 17.

a közlekedés jövő évi fejlesztéséről és a negyedik ötéves terv célkitűzéseiről tárgyalt szerdán a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy az utóbbi években a bevándorlás következtében - különösen a fővárost övező községekben - nagy mértékben növekedett a lakosság száma. ez súlyos gondokat okoz a közlekedésben is. a megyéből naponta 160.000-en járnak a fővárosi üzemekbe dolgozni, és csupán a máv 11 vonalát naponta 110.000 ingázó veszi igénybe. zsufoltak a mávaut, a hév kocsijai is, és tovább súlyosbitja a helyzetet az utak rossz állapota.

a tervek szerint a máv 1970-ben a pest megyei vasutvonalak korszerűsítésére és fejlesztésére 156 milliót, a negyedik ötéves terv idején pedig 1.35 milliárd forintot költ. többek között korszerűsítik, majd később villamosítják a budapest-szob vonalat, az újszászi vonalon második vágányt építenek, tatabányáig pedig újjáépítik a pályatestet. a cél az, hogy 1975-ig a fővárosba érkező vonatok villamos-, illetve diesel-vontatással közlekedjenek.

a hév-járatokon korszerűbb szerelvények üzembeállításával növelik a férőhelyek számát. a ráckevei vonalat villamosítják, a szentendrei hév budapesti végállomását a batthyány térre helyezik át a gödöllői vonal pedig új, ugynevezett fejállomást kap az eörs vezér téren. a mávaut a jövő évben 15 autóbusszal gazdagodik, a negyedik tervidőszak végére pedig 78-cal növelik állományukat. a jövő évben befejezik az érdi buszpályaudvar építését, szentendrén, cegléden és nagykovácsoson pedig szintén hasonló építkezést kezdenek meg.

a negyedik ötéves tervidőszakban a főutvonalakon 270 kilométeres szakasz korszerűsítésére kerül sor. ez azonban kevés, legalább kétszeresére lenne szükség. ugyancsak kevés a tanácsi kezelésben lévő utak korszerűsítésére tervezett 290 millió forint is. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a közlekedési vállalatok és a kmp közúti igazgatóság még nem végleges tervei nem oldják meg a legégetőbb problémákat: az utazási sebesség növelését, a szerelvények, autóbuszok zsufoltóságának csökkentését. a hév tervei csak kismértékben javítják az utazók helyzetén.

a végrehajtó bizottság tagjai az ülés után Vácra utaztak, ahol Lukács Ferenc, a városi tanács vb elnöke adott tájékoztatást a városfejlesztési tervekről, majd a bizottság tagjai megtekintették a most épülő 476 ágyas kórházat. /mti/

-33-

16.35/ny

NA 17³⁰

bb 55. tizenhétezer új lakás épül Zuglóban - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t hi/gk-ju zs -cz

1969. december 17.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén jóváhagyta a Zugló lakótelep baruházási programját - közölte az ülés után tartott sajtótájékoztatón dr. viszkei Mihály, a terv- és közgazdasági főosztály vezetője. a mintegy 80 hektár kiterjedésű területen - a kerepesi út - örs vezér tér - nagy Lajos király útja mentén - 71 lakóépületben 12.099 családi otthon létesítenek. az ugynevezett Larsen-nielsen rendszerű technológiával - a II. számú házgyár termékeiből - felépülő háztömbök legtöbbször tizemeletes lesz. a lakások háromnegyed része kétszobás lesz, az átlagos alapterület meghaladja az 50 négyzetmétert. mindegyiket beépített konyhával és beépített szekrényekkel látják el, a fűtést távhőellátással oldják meg. a lakótelepet kiszolgáló létesítményeket a fővárosi tanács által megszabott új feltételek szerint rendezik be. a többi között 98 általános iskolai tanterem épül a szükséges napközis helyiségekkel, a 2 óvodások részére 1200, a bölcsődés gyermekeknek 700 helyet biztosítanak. a lakótelepnek lesz saját orvosi rendelője és gyógyszerárna ezenkívül különböző kereskedelmi és szolgáltatóipari egységeket emelnek. a telep kulturális központjában mozit, klubot és könyvtárat rendeznek be. az új városnegyed közvetlen szomszédságában nyolctantermes kiegészítő iskolát is létrehozna.

a területi elrendezéssel kapcsolatban heincz Mihály, a városrendezési és építészeti főosztály vezetője elmondta, hogy a lakótelep ugynevezett alegységekre oszlik majd, tehát egy-egy nagyobb körzet lakói - különösen a gyerekek - a forgalmasabb utvonalák keresztezése nélkül juthatnak el az iskolába, óvodába, bölcsődébe, a felnőttek pedig bevásárlásaikat szintén a saját körzetükön belül intézhetik majd el. a földalatti végállomásánál nagyobb üzleti központot alakítanak ki, ahol a legkülönbözőbb árucikkeket gazdag választékban és közvetlenül a földalatti megállójának környékén felépülő magasházakban irodaközpontokat rendeznek be.

/ folyt. köv. /

16.50/ju

-36-

NA 1740

bb 55. / tizenhétezer új ... 1. folyt. / -ju

a fogyasztói érdekvédelemben végzett ezévi vizsgálatokról Kónya Jánosné, az állami kereskedelmi felügyelet budapesti felügyelőségének vezetője tartott tájékoztatót. elmondta, hogy október közepéig a fővárosi bolthálózatban több mint 2.500 vizsgálatot tartottak és 130 vállalati központot ellenőriztek. a többi között megvizsgálták a vendéglátóipari egységek osztályba sorolását, a ruházati, a vas-műszaki és egyéb iparcikk-boltok tevékenységét, felmérték az áruellátást, ellenőrizték az árakat, s felülvizsgálták a mezőgazdasági termelőszövetkezetek nyílt árusításu egységeinek tevékenységét. a visszaélések ellen fokozott szigorral léptek fel 727 esetben alkalmaztak felelősségrevonást, s ebből több kereskedelmi alkalmazottakkal szemben, összesen 188 000 forint értékben. a vásárlókat megkárosító vállalatok összesen több mint egymillió forint büntetést fizettek. /mti/

v

bb 62. Losonczy Pál,

j-ju zs -cz

1969. december 17.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dióri hamani köztársasági elnököt niger nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb 65. Budapestre érkezett a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége

t ms/j-ju zs -cz

1969. december 17.

n. a. Pankovnak, a szovjet baráti társaságok szövetsége elnökhelyettesének vezetésével szerdán hazánkba érkezett a szovjet magyar baráti társaság küldöttsége, hogy aláírja a két társaság 1970-71. évi együttműködésének tervét. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren nagy Mária, az MSZBT főtitkára és a társaság több vezető munkatársa fogadta. ott volt I. I. Bagyul, a szovjet nagykövetség első titkára. /mtu/

17.00/ju

-37-

NA 1745

bb.58. fock jenő a a szénbányászat problémáiról - a bányász szakszervezet elnökségi ülése és aktiva értekezlete

t tz/tr/ny -cz

1969. december 17.

szerdán délelőtt a szakszervezet székházában rendkívüli ülést tartott a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége. az ülésen résztvett fock jenő, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke is.

simon antal főtitkár tartott beszámolót a bányászat helyzetéről. részletesen ismertette azokat a nehézségeket, amelyeket a szénbányászatnak az idén le kellett küzdenie, hogy kielégíthesse az év közben váratlanul jelentkezett 1- 1.5 millió tonnás többlet-igényt. az ideai helyzet arra mutat, hogy felül kell bírálni a készletgazdálkodásra vonatkozó előírásokat és az igények felmérésének jelenlegi módszereit. bár az új gazdaságirányítási rendszer bevezetését követő árváltozások megdrágították a szén kitermelését, több mint 10 százalékkal sikerült csökkenteni az önköltséget; kedvezően alakult a szénbányászat gazdaságossága, a termelékenység pedig 1968-69-ben 18 százalékkal nőtt.

ismertette a főtitkár a szénhidrogéntermeléssel kapcsolatos terveket, rámutatva, hogy az építőipari kapacitás hiánya itt is okoz nehézségeket. sajnálattal említette meg, hogy az utóbbi években a bányászok jóval kevesebb elismerésben részesültek, mint a korábbi esztendőkből, pedig most is ugyanugy vagy még jobban dolgoznak, mint az elmúlt években.

a vitában felszólalók legnagyobb része szintén a szénbányászat-tal kapcsolatos gondokat ismertette. különös nyomatékkal mutattak rá többek között, hogy a váratlanul megnőtt igények kielégítése kedvéért a bányák kénytelenek voltak az erőket a szénfalra csoportosítani, s emiatt kevesebb lehetőség jutott a feltérési, elővá-jási és fenntartási munkálatokra. nehezen kapják meg a bányák a gé-pek, s így még kisebb a lehetőségük az egyre növekvő munkaerő-hiány ellensúlyozására. a közvélemény előtt ugyanis túlságosan nagy hangsúlyt kapott a szénbányászat visszafejlesztése, s közben az a különbség, amellyel a bányászok jövedelme korábban meghaladta az ipari átlagot, egyre nagyobb mértékben csökkent, így lassan elő-állt az a helyzet, hogy a java dolgozók elkíváncsoznak a bányákból, utánpótlás pedig nem jelentkezik, s a bányászat fokozatosan előreg-szik.

a felszólalók általában helyeselték az energiasztruktúra meg-változtatását, de a szénről a szénhidrogénekre való átmenet lassí-tását kérték, s ugyanakkor szükségesnek minősítették megfelelő irányu hitel nyújtását a szénbányák számára.

/folyt köv/

-38-

17.13/ny

17.17.0

bb 58. / fock jenő1.folyt/ny

az elnökségi ülést szélesebbkörű aktivaértekezlet követte, amelyen fock jenő miniszterelnök mondott beszédet. részletesen válaszolt az elnökség ülésén elhangzottakra. a párt központi bi-zottsága és a kormány nevében elismerését fejezte ki a bányászok, köztük elsősorban a szénbányászok munkája iránt, amire a jövődő feladatok megoldásában is erőteljesen kell támaszkodni. egyetér-tett azzal, hogy bár az anergiastruktúra megváltoztatásában az ere-detileg megállapított ütem lett volna a helyes, a realitások va-delőben csak annak csökkentett ütemű végrehajtását teszik lehetővé. a szénhidrogének előtérbe nyomulása azonban továbbra is alapvető követelmény marad, azoknak a nehézségeknek ellenére is, amelyekkel az idén kellett megbirkózni. ezeket a nehézségeket egyébként első-sorban az okozta, hogy a szénhidrogéntermelés növekedésének elő-zetes kiszámításánál elkerülte a figyelmet az, hogy hiába van elég olaj, ha nincs hozzá kályha és hiába van elég gáz, ha az elosztó-hálózat kiépítése lassan halad. csupán emiatt 500-600 ezer tonná-val több szén termelését kellett volna előirányozni. további oka volt a nehézségeknek, hogy bár a problémák már tavasz végén jelent-keztek, a szükségessé vált megrendeléseket a legfőbb fogyasztók - a belkereskedelem, a máv és a villamosenergiatermelés - igen ké-sőn juttatták el a bányászathoz. a problémákért tehát éppen a bányászok hibáztathatók a legkevésbé, ugyanakkor viszont pontosan ők tették a legtöbbet a hiányok pótlásáért.

megállapította a miniszterelnök, hogy a bányászat előregedésé-nek kérdését kormányzati szinten kell megfontolni. a bérezés tekin-tetében más ipari dolgozókkal szemben fennállt előny csökkenése viszont többek között arra is visszavezethető, hogy növelni kellett a jövedelmet másutt, például az építőiparban, aminek kedvező hatását azonban a bányászat és a bányászok is megérik.

a gépesítésnek gyakorlatilag semmi korlátja nincs, ha itthon, vagy szocialista országban gyártott bányagépekről van szó. egyelő-re azonban nem lehet nélkülözni a tőkés országok gépeinek behozat-alát sem, ami viszont elválaszthatatlan az exporttól. kedvező megoldásnak látszik ebben a vonatkozásban többek között a mindkét fél számára előnyös kooperációk megteremtése.

egyetértett fock jenő azzal, hogy enyhíteni kell azon a merev-ségen, ami a beruházási hitelek nyújtásánál még mindig tapasztal-ható a szénbányászat igényeivel kapcsolatban.

/folyt köv/

-39-

17.20/ny

17.17.0

bb 58. / fock jenő.....2.folyt/ny

megállapította, valóban nehézséget okozott a szénbányászatoknak, hogy évközben megváltozott az iránta támasztott igény, de ilyen viszonylag csekély, a teljes energiaellátásában 1-1.5, s ezen belül a szén tekintetében 3-4 százalékos változás bármikor előfordulhat. a gondokat most is inkább az okozta, hogy elkéstek az ezzel kapcsolatban szükségessé vált intézkedésekkel. éppen ezért a jövőben gondoskodni kívánnak arról, hogy a különböző vállalatoknál - elsősorban a belkereskedelemben - ne a készletek alakulása, hanem a rendelési és értékesítési helyzet befolyásolja a nyereséget. meg kell természetesen szabni a helyes készletnormákat is, de olyan szabad kapacitást kell teremteni és fenntartani, amelynek birtokában 1-2 százalékos igénynövekedés már nem okozhat jelentős fennakadást.

ezután fock jenő részletes áttekintést adott a népgazdaság jelenlegi helyzetéről és ismertette az előtérben álló nemzetközi kérdéseket. /mti/

..-

bb 57. jövőre megkétszerezik a ,, fémmunkás,, alumíniumszerkezetek exportját

t sb/j/ny ie -cz

1969. december 17.

az idén 17 százalékkal növelték termelésüket a fémmunkás vállalat dolgozói - jelentette be szerdai sajtótájékoztatóján gulyás györgy vezérigazgató. az eredményekkel mégsem elégedettek, mert székesfehérvári új telepükön, a világ legkorszerűbb alumíniumszerkezeti gyárában még gyakorlatlanság, tapasztalatlanság miatt nem sikerült elérni az előirányzott nagyobb termelést. ezért most az új munkaerők szakismereteinek bővítése a legfontosabb tennivaló, mert a vállalat jövő évi tervében a termelés további 15-20 százalékos növelését irányozta elő

különösen nagy fejlődést terveznek a vállalat ,, fémmunkás,, védjegyű exporttermékeinek, az alumíniumszerkezetű ablakok, ajtók, kirakati portálok szállításában. a napokban kötöttek szerződést egy francia céggel, amelynek a jövő évben félmillió dollár értékű nyílászáró szerkezetet szállítanak a franciaországi lakásépítkezésekhez. néhány nap múlva kötnek megállapodást egy nsz-beli céggel, s nem sokkal utána osztrák vállalkozókkal. így jövőre az idei 400 ezer helyett 1 - 1.5 millió dollár értékű terméket szállítanak a nyugati országoknak. bővítik kereskedelmi kapcsolatukat a szocialista országokkal is. jövőre a szovjetunióknak három, csehszlovákiának és az ndk-nak egy-egy millió, románianak 300.000 és bulgáriának 200.000 rubel értékű alumíniumszerkezetet gyártanak. végeredményben 1970-ben a vállalati termékek szocialista és tőkés exportját több mint kétszeresére növelik. /mti/

..-
-40-

17.33/ny

M 1708

bb 56. filmkóktél a dnff megalakulásának évfordulójára

t fe/j-ju zs őcz

1969. december 31.

a dél-vietnai nemzeti felszabadítási front megalakulásának 9. évfordulója alkalmából szerda délután a fehérvári uti fővárosi művelődési házban filmkóktélt adott le hu u van, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. részt vett a kóktélon dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, bojtai jános külügyminiszterhelyettes, kovács pál vezérőrnagy, politikai főcsoportfőnök honvédelmi miniszterhelyettes, valamint a társadalmi és tömegszervezők számos vezetője. ott volt huong luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint a magyarországi diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

le hu u van rövid beszédében méltatta a dnff szerepét. irányító és szervező tevékenységét az amerikai agresszorok elleni szabadságküzdelemben, majd a megjelenteknek dél-vietnami híradófilmeket és dokumentumműsorokat vetítettek le. megrázó képsorok idézték fel thien my falu szörnyű pusztulását a rettegett b-52-esek és amerikai repülőgépek szőnyegbombázásai nyomán ,, az ut, amely a földre visz...,, című film a délvietnami hazafiak életéről a harctérre indulásáról adott hírt. lepergették farkas aladár szobrászművész megrázóan komponált vietnami témájú alkotásainak művészi filmváltoztatát is. /mti/

..-

bb 59. a nyereségrészesedés felosztásáról tárgyalt a vasas, a textilés és a helyiipari szakszervezet központi vezetősége

ő sb/j-ju ie -cz

1969. december 31.

a szakmai szakszervezetek vezető testületei, az elnökségek és a központi vezetőségek valamint a megyei szakszervezeti tanácsok megkezdtek a nyereségrészesedés felosztásának új módszerét szabályozó kormányhatározat ismertetését. / folyt. köv./

-41-

17.30/ju m

M 1820

bb 59. / a nyereségrészesedés ... 1. folyt./-ju

december végéig, január elejéig valamennyi vezető szakszervezeti testület megtárgyalja e kormányhatározat megvalósításának legfontosabb gazdasági és mozgalmi feladatait, mert január végén már a vállalatoknál, üzemeknél meg kell kezdeni a részletes előkészületi munkákat is. szerdán három szakmai szakszervezet központi vezetőségének ülése tűzte napirendjére a nyereségelosztás új módszereinek ismertetését.

a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülésén nemeslaki tivadar főtitkár elmondotta, hogy az idén a kgm felügyelete alá tartozó vállalatok termelése előreláthatóan a kohászatban 5-6, a gépiparban 8-9 százalékkal haladja meg a múlt évit. ez a növekedési ütem azonban lassabb, mint az előző években. a vállalatoknál és a minisztériumtól kapott előzetes információk szerint a kohászatban 8-8,9 a gépiparban 13,5-14 százalékos eszközarányos nyereség realizálódik. ezek szerint a kohászat megközelíti a tavalyi szintet, a gépipar pedig nagyobb nyereséget ér el. a báziszínvonal emelkedés levonása után fennmaradó részesedési alap azonban a kohászatban a tavalyi 9,2 helyett 7,5, a gépiparban 8,1- helyett 7 százalékra a bértömegnek. ehhez hozzájárult - s ez lényegében kedvező -, hogy a báziszínvonal fejlesztésnek üteme meggyorsult, de a részesedési alapot két évi báziszínvonal-emelés halmozottan terheli. ezek szerint a kifizethető év végi részesedés mind a kohászatban, mind a gépiparban már nem éri el a múlt évi szintet, de a dolgozók összjövedelme természetesen nagyobb lesz a tavalyinál - felhívta a figyelmet, hogy az új elosztási rendszerrel az eddiginél szélesebb körű jutalmazásra nyílik lehetőség. a vállalati szakszervezeti testületek működjenek közre a jutalmazások, nyereségelöllegek megállapításánál, s fordítsanak nagy figyelmet arra, hogy e lehetőség kihasználásával ne keletkezzenek indokolatlan feszültségek, s ne akarják mechanikusan biztosítani a volt I-II kategóriába soroltaknál a múlt évi jövedelmeket.

/ folyt. köv./

17.45/ju

-42-

M 1835

/ bb 59. / a nyereségrészesedés... 2. folyt./-ju

a textilipari dolgozók szakszervezetének kv ülésén apró józsef titkár többek között elmondotta, hogy a textiliparban a háromnegyedévi munka alapján - a tavalyi 26 napi bérnek megfelelő nyereségnek alig több mint a felére lett volna kilátás, de a negyedik negyedévi termelés lényegesen változtathatja a vállalatok egész évi gazdálkodásának eredményén. a vállalatok ugyanis alig győzik kielégíteni a elkereskedelem megrendeléseit, miközben a krámban vállalat exportkötelezettségeket is teljesítik. az eredmények tehát javulhatnak, annyi azonban már bizonyos nem éri el a tavalyit.

a helyi ipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülésén király Mihály megbízott titkár tartott tájékoztatót a nyereségelosztás új rendszeréről s a létszám- és bér gazdálkodás új vonásairól. /mti/

bb 64. amerigo tot kiállítása szegeden

vid/fm-ju -cz

1969. december 17.

amerigo tot, a világhírű magyar származású szobrászművész alkotásaiból szerdán kiállítás nyílt a szegedi móra ferenc múzeum horváth Mihály utcai képtárában. a tárlaton azokat a szobrokat, kisplasztikákat, grafikákat, a művész nagyméretű szobrairól készített fotókat mutatják be, amelyek korábban budapesten a műcsarnokban és néhány vidéki városban már megtekinthetett a közönség.

a szegeden is nagy érdeklődéssel fogadott kiállításon dr. dömötör János, a csongrád megyei múzeumok igazgatója mondott megnyitót. /mti/

17.50/ju

M 1835

-43-

bb 60. január 1-én lép életbe a találmányok szabadalmi oltalmáról és a szerzői jogról szóló törvény- végrehajtási jogszabályok jelennek meg

1 bc/tr/ny zs -cz

1969. december 17.

1970 január 1-vel két fontos új törvény lép hatályba: a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvény és a szerzői jogról alkotott 1969. évi III. törvény.

mindkét törvény régi, még a felszabadulás előtti időkből származó rendelkezéseket vált fel, s jelentős változtatásokat hoz. a törvények helyes végrehajtása - ennek megfelelően - az érdekelt állami és társadalmi szervek széleskörű együttműködését és összehangolt munkáját kívánja meg. a törvények életbelépésére való felkészülés eredményeként a közeljövőben több végrehajtási jogszabály jelenik meg.

a szabadalmi törvény kapcsán a legjelentősebb az az általános végrehajtási rendelet, amelyet az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és az igazságügyminiszter - a találmányi hivatal elnökével egyetértésben - bocsát ki. feladata, hogy néhány értelmező szabály mellett főleg a szabadalmi eljárásra vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapítsa. ennek során sajátos új feladatot jelent a törvényben az új növényfajták és állatfajták szabadalmi oltalmát biztosító eljárási szabályok kialakítása.

mivel az új törvény szabadalmi ügyekben széles körben lehetővé tette a bírósági ut igénybevételét, az érdekeltekkel egyetértésben kiadott igazságügyminiszteri rendelet fogja megállapítani a szabadalmi ügyekben a bírósági eljárás részletes szabályait, köztük a fővárosi bíróságnál létrehozott iparjogvédelmi tanács összetételét. e tanácsban a törvény rendelkezése szerint két műszaki képesítéssel rendelkező hivatásos bírót fog közreműködni. ez biztosítja a műszaki és jogi ismereteknek a szabadalmi ügyekben megkívánt egységét.

a szerzői jogi törvény végrehajtási rendelkezéseinek előkészítése szintén befejező szakaszba érkezett. a művelődésügyi miniszter által - az érdekeltekkel egyetértésben - kiadandó végrehajtási rendelet a törvény egyes rendelkezéseire fűz magyarázó, értelmező rendelkezéseket, s megteremti a törvény végrehajtásának szervezeti feltételeit is. emellett a törvényben kapott felhatalmazás alapján számos irodalmi, művészeti, tudományos területre vonatkozóan készültek a szerzőkkel kötendő szerződési feltételekre és a szerzőket megillető díjazásra vonatkozó részletes végrehajtási rendeletek. ilyen, szakmailag szabályozandó terület például a kiadói szerződés, a színház, a film és a grafika.

/mti/

-.-
-44-

18.05/ny

MA 1840

bb 63. az eszperantó nyelv alkotójának emlékezeti pécs

vid/fm-ju -cz

1969. december 17.

pécs, az „eszperantó városa”, szerdán dr. Ludwig Zamenhofra emlékezett. a lengyel szemorvos, a nemzetközi nyelv alkotója 1859-ben született Bialistok városában. pécsen nagy hagyomány van a z eszperantónak; már a század elején alakultak itt körök, amelyek szorosán összefonódtak a helyi munkásmozgalommal. a közelmúltban - az országban elsőként - itt valósult meg az eszperantó nyelv többszintű oktatása: a tanárképző főiskolán, a közép- és általános iskolákban, sőt egyes óvodákban is.

a pécsi eszperantisták dr. Zamenhof születésének 110. évfordulója alkalmából emlékünnepséget rendeztek. az eszperantó parkban megkoszorúzták a nagy nyelvtudós emlékművét. a közlekedési klubban tartott baráti találkozóon Berceli Béla, a magyar eszperantó szövetség főtitkára méltatta Zamenhof munkásságának és az eszperantó nyelvnek a jelentőségét, majd az eszperantista fiatalok adtak műsort. ez alkalommal került sor az eszperantó könyv ünnepére is: a könyvkiállítás és könyvvásárt rendeztek a nemzetközi nyelven megjelent művekből. /mti/

-.-

bb 66. kiosztották a reklám-ritmus- rangadó díjait
t fe/gk-ju zs -cz

1969. december 17.

a magyar sajtó házában a közönség szavazatai alapján kiosztották a „reklám-ritmus-rangadó”, címmel megrendezett revüműsor díjait. mnt ismeretes, a muosz interpress grafik-klubja ez év november 29-én husz vállalat részvételével revüműsort rendezett a sportcsarnokban. a műsorban zenés reklámozással népszerűsítették magukat a vállalatok. a legjobb reklám-programokat a közönség szavazatai alapján - díjazták. első díjat nyert a Volán - az express zenekar előadásában, a másodikat a Centrum Csepel Áruház, - Korda György dalával -, a harmadikat az Egyesült Vegyiművek - előadó harangozó teréz, a negyedik díjat a Gelka - előadó Aradky László, a z ötödik díjat a Délker vállalat - előadó Németh József, és a hatodik díjat az országos gumiipari vállalat nyerte, előadó Payer Adnás volt. /mti/

18.10/ju

MA 1845

bb 67. magyar-albán kereskedelmi megállapodás

i sz/j-ju ie -cz

1969. december 17.

tordai jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes és spiro panó albán kereskedelmi miniszterhelyettes szerdán a külkereskedelmi minisztériumban aláírta a magyar népköztársaság és az albán népköztársaság 1970. évi kölcsönös kereskedelmére vonatkozó árucse-re-forgalmi és fizetési jegyzőkönyvet.

az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. részt vett az aláíráson latif shehu, az albán népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a megállapodás értelmében a magyar külkereskedelem gépeket, mlszereket, gyógyszereket, textilárakat, alumíniumipari termékeket, különféle fogyasztási cikkeket szállít albániába. albániából bitumen, krómérc, rézhuzal, italfélék, dohányárak, faárak és különböző fogyasztási cikkek érkeznek magyarországra.
/mti/

--

bb 68. kifizették a lottó főnyereményt

i kf/ks-ju ie -cz

1969. december 17.

az országos takarékpénztár központjában szerdán kifizették a 49. heti öttalálatos lottószelvényre járó 1 882 703 forintos főnyereményt. a nertes j. k. pestlőrinci lakos, a budapesti közlekedési vállalat dolgozója. /mti/

--

18.15/ju

-46-

NA 1845

bb 61. ülést tartott az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t ms/tr/ny zs -cz

1969. december 17.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szerdán a szakszervezet legutóbbi kongresszusa óta eltelt két és fél év munkáját, valamint a jövő évi feladatokat tárgyalta.

dr. darabos pál főtitkár beszámolójában áttekintést adott az egészségügy fejlődéséről és a szakszervezet munkájáról. kiemelte, hogy a gyorsabb fejlődés egyik fékje a rendkívül súlyos munkaerő-helyzet, különösen az ápolónők hiánya. a néhány év előtt végrehajtott bérkorrekciók után a központi bizottság elhatározásából újabb jelentős bérintézkedésekre kerül sor. március 1-től az ápolónők és hasonló munkakörben dolgozók ápolási pótlékkal fellett fizetést kapnak. bérjavításban részvennek a takarítónők és a kiegészítő dolgozók is. (ju)

a munkaidő csökkentés egyelőre csak az egészségre ártalmas munkakörben dolgozókat érinti. / igaz, hogy ezeknek száma az egészségügyben viszonylag elég nagy, mintegy 30.000-et tesz ki/. a csökkentett munkaidőben dolgozók heti munkaideje 42 óra lesz. ezenkívül gondoskodnak a létszámviszaporításról és az ehhez szükséges beralapról is. a dolgozók fizetésének és munkakörülményeinek lényeges javítása nyomán várható, hogy megszűnik az eláramlás az egészségügyből.

várhatóan 1970-ben kerül nyilvánosságra az egészségügy távlati fejlesztésének koncepciója, amelyet egészségpolitikai irányelvek címmel az egészségügyi minisztérium a szakszervezettel együttműködve dolgozott ki.

a jövő évi feladatokról szólva hangsúlyozta, hogy a munka előterében az egészségügyi ellátás gazdasági kérdései, a költségvetésben biztosított pénzügyi alapok, beruházások minél gazdaságosabb, ésszerűbb kihasználása áll. az egészségügy közismert munkaerő-gondjai feltétlenül szükségessé teszik, hogy a szakszervezet a korábbinál intenzívebben fordítsa figyelmét a munkaszervezés kérdéseire.

/mti/

--
-47-

18.30/ny

NA 1850

bb 69. budapestre érkezett a lengyel könnyüipari miniszter
k sz/j-ju ie -cz

1969. december 17.

nagy józsefné könnyüipari miniszter meghívására hivatalos látogatásra lengyel könnyüipari szakemberek egy csoportjának kíséretében szerdán budapestre érkezett t. kunicki lengyel könnyüipari miniszter. /mti/

csak az első részét!!!

bb 70. az országutak egy része járhatatlan - a máv vonalain csaknem teljesen zavartalan a közlekedés

i hi/j/ny la

1969. december 17.

a szerdai nap folyamán a hófúvás a dunántul keleti részén és a duna-tisza közén tovább folytatódott, s több főútvonalon, valamint néhány alsóbbrendű szakaszon újabb hóakadályok keletkeztek. a közlekedés- és postaügyi minisztérium központi ügyeletétől nyert értesülés szerint egész nap dolgoztak a hó eltakarításán, s a nap folyamán sikerült felszabadítani a 6-os, a 7-es, az 52-es, az 57-es és a 82-es számú főutakat. néhány utszakasz azonban még mindig járhatatlan. a főbb útvonalak közül ilyen a 8-as főút csór és inota között, az 51-es számú főút fajs és dusnok között, az 53-as számú főút solt és akasztó, továbbá soltvadkert és pirtó között, az 54-es számú főút kecel és császár-töltés között, az 55-ös számú főút felsőszentiván és tataháza között, a 61-es számú főút alsószentiván és előszállás, továbbá tamási és nagykovács között, a 64-es számú főút enying és igal között, a 71-es számú főút a 7-es útvonal kiágazása és balatonakarattya között, a 81-es számú főút magyaralmás és söréd között, a 811-es számú főút székesfehérvár és lovasberény között. bács-kiskun, fejér, veszprém, somogy és tolna megye területén több alsóbbrendű út szintén járhatatlan, s ugyancsak közlekedési zavarokat okozott a hóesés pest, baranya, borsod, győr, zala, vas és komárom megye néhány hasonló rendű útvonalán. egyébként a hóeltakarítást valamennyi említett szakaszon nagy erővel folytatják.

/folyt köv/

-48-

18.45/ny

NA 1910

bb 70. / az országutakfolyt/ny

a máv vonalain - a dunántulon - a szerda virradóra bekövetkezett erős hóvihár több vonalon, illetve vonalrészben zavarokat okozott a vonatközlekedésben. napközben azonban - amint a máv főmenetirányító szolgálata közölte - a helyzet lényegesen javult, sikerült ugyanis a legtöbb szakaszon elhárítani az akadályt, s a forgalom újból megindulhatott. jelenleg mindössze két szakaszon nem járnak a vonatok: pécsvárad és bátaszék, továbbá veszprém-külső és eplény között.

a fővárosban szerdán zavartalan volt mind a villamos-, mind az autóbussz közlekedés. az erős szél az utakat felszárította, az ut viszonyok lényegesen jobbak, mint a megelőző napokban voltak, a hó szinte teljesen eltűnt az utakról. ugyanakkor néhány műszaki hiba okozott a főváros több pontján hosszabb-rövidebb ideig tartó zavart a villamos-, illetve a trolibusz forgalomban. délben például a thököly ut és a hungária körút sarkán a trolis vezetőke leszakadt, s emiatt több mint félórán át szünetelt a forgalom, illetve - átmeneti megoldásként - a landler jeno utca és a thököly ut között autóbuszok szállították az utasokat. nem sokkal később a műjégpálya előtt - szintén hasonló okból - kellett ugyancsak félórára áramtalanítani a trolis vezetőket. erre az időre a thököly ut és a váci ut között nyolc autóbust állítottak forgalomba. az 59-es villamos vonalán sínfékszakadás miatt 70 percen át részben egyvágányú közlekedéssel - ingázással - és más ideiglenes megoldással bonyolították le a forgalmat. /mti/

bb 71. időjárásjelentés

j/ny la

1969. december 17.

a meteorológiai intézet jelenti szerda este:
hideg idő

várható időjárás holnap estig: változóan felhős, hideg idő szórvaosan előforduló futó havazással. a helyenként még erős északi szél átmenetileg mérséklődik, majd keleti-délkeletire fordul. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0 - mínusz 5 fok között. /mti/

NA 2030

-49-

bb 72. fogadás a koreai nagykövetségen

t ni/tr/ny la

1969. december 17.

Li Dong szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szerda este - a magyar-koreai árucserforgalmi és fizetési megállapodás aláírása alkalmából - fogadást adott a rju szang 1 külkereskedelmi miniszterhelyettes vezette koreai kormánydelegáció tiszteletére. Jelen volt dr. bíró j-özsef külkereskedelmi miniszter, tordai jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, bojti jános külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. /mti/

--

bb 73. divina bürónia - bemutató az irodalmi színpadon

t fe/j/ny la

1969. december 17.

az irodalmi színpad szerdán este mutatta be kétrészes szatirikus műsorát, a divina büróniát. váci mihály költeménye indítja és foglalja keretbe a műsort, amely a bürokráciát állítja pelengérré és azokat a jelenségeket kritizálja, amelyekről már csak gunnyal, jókedvű iróniával lehet ,, hatásosan,, szólni. a jelenetek írói ismert mai szerzők, humoristák, a szereplők zsolnai hédi, dallos szilvia, mikes lilla, gordon zsuzsa, rádai imre, horváth gyula, madaras józsef, erdődi kálmán és bozóki istván.

/mti/

--

-50-

MA

bb 74. pak szong csol látogatása fejér megyében

vid/fm/ny la

1969. december 17.

pak szong csol, a koreai munkáspárt központi bizottsága politikai bizottsága elnökségének tagja, miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter, valamint a kíséretében levő személyiségek - péter jános külügyminiszter társaságában - szerdán fejér megyébe látogattak.

felkeresték a székesfehérvári videoton rádió- és televízió gyárat, ahol herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, dr. tapolczai jenő, az mszmp központi bizottságának tagja, a fejér megyei tanács vb. elnöke, valamint papp istván, a videoton vezérigazgatója fogadta a vendégeket. papp istván, a gyár vezérigazgatója ismertette a több mint tízezer munkást foglalkoztató híradástechnikai nagyüzem fejlődését, eredményeit és jövő évi terveit.

a tájékoztató után a vendégek megtekintették a gyár bemutatótermét - ahol a legújabb televízió rádió-készülékeket láthatták, - majd az üzem házi ,, muzeumát,,.

ezután a televízió gyáregységbe látogattak, ahol megnézték a végszereldét, s az éppen szalagon levő olympia de luxé készülékek beállítását, majd felkeresték az előszereldét.

ezután elbucsuztak vendéglátóiktól, s a megyei tanácsházára hajtottak, ahol dr. töttő jános vb titkár fogadta a vendégeket. a tanácsteremben dr. tapolczai jenő, a mszmp kb tagja, a megyei tanács vb elnöke ismertette a megye múltját, a szocialista építőmunkát, s a jövő terveket. ezt követően pak szong csol elvtársat és kíséretét, valamint péter jános külügyminisztert a fejér megyei tanács diszvacsorán látta vendégül a velence szállóban. /mti/

--

bb 75. előkerült a benzinnel kevert tüzelőolaj egy része

vid/fm/ny la

1969. december 17.

a szerda reggeli lapokban felhívás jelent meg, amely arra szólította fel a lakosságot, hogy a székesfehérvári élmunkás uti benzinkutnál kedden 14 óra után vásárolt tüzelőolajat ne használja fel, hanem sürgősen szállítsa vissza a kuthoz. az olaj ugyanis benzinnel keveredett, s ez a keverék robbanásokat okozhat.

/folyt köv/

-51-

20.25/ny

MA 2040

bb 75. / előkerültfolyt/ny

mi volt az oka a könnyen végzetessé válható tévedésnek, sikerült-e visszaszerezni a háromezer liternyi „bűnös„ tüzelőolajat? - ez után érdeklődött szerdán este az áfor tájegységvezetőjénél az mti munkatársa.

a tájegységvezető elmondta, hogy az ügyben még tart a vizsgálat. az eddigi feltételezések szerint a cserét az okozta, hogy a hosszúsáttér uti áfor-kirendeltség munkatársai tévedésből nem a megfelelő vezetékrendszert nyitották ki, s így az őlmunkás uti benzinkutnál olaj helyett benzint, illetve benzinnel nagyon erősen keveredett olajat szolgáltak ki. körülbelül háromezer liternyi mérték ki ebből a keverékből, amikor egy vevő reklamálására, - aki felfigyelt a kannából áradó erős benzinszagra, - észrevették a cserét.

a kimerést azonnal leállították, s megtették a szükséges óvintézkedéseket. a benzinkut kezelői még személyesen is felkeresték az ismerős vevőket, hogy figyelmeztessék őket a veszélyre, s megakadályozzák az olajnak hitt keverék felhasználását.

a lapokban megjelent felhívásnak is lett fogamatja: szerdán estig 20-an hozták vissza a tele kannákat, s így estére a benzinnel kevert tüzelőolaj egy része - több, mint ezer liter - megkerült. az áfor folytatja a hiányzó kétezer liter utáni, nyomozást,.. /mti/

--

bb 76. csaknem kétszereséért kelt el a 21. képaukcio anyaga

t kf/j/ny la

1969. december 17.

a bizományi áruház vállalat karácsonyi, 21. képaukciojának második, befejező estéjén - szerdán - is megtelt a mom csörsz utcai művelődési háza. ezuttal - akárcsak az előző nap - 137 kép került árverésre több mint félmillió forint összegű kikiáltási áron.

/folyt köv/

-52-

20.52/ny

M 2/30

bb 76. / csaknem kétszereséért kelt el...folyt/ny

ezen a napon sok volt a licigálási kedvre csábító, viszonylag alacsony kikiáltási áru szép festmény, s a korábbi tulajdonosok nem is csalódtak, valamennyire ráigérték, jó áron kelttek el a képek. különösen nagy sikere volt rippl-rónai józsef műveinek: a fellobogózott utca című képét 5000 forintról 13 000 forintra, andrássy tivadar gróf parkjában című festményét pedig 2000 forintról 12 000-re verték fel az állhatatos ígérők. az egész aukció főszereplője id. markó károly olasz táj aratókkal című védett festménye volt, kerek 50 000 forintot kértek érte. úgy látszik dögállotta a közönség, s közben elterjedt az a képtelen hír is, hogy a festmény hamis. utána már hiába bizonyították eredetiségét, a kép megmaradt. a szerdai árverés eredménye 940 000 forintos bevétel.

a nagyszabásu karácsonyi képaukcio minden eddiginél nagyobb sikert hozott. a felkínált 274 kép közül mindössze 17 maradt meg, a többi pedig csaknem kétszeres áron, összesen megközelítően kétmillió forintért talált gazdára. /mti/

--

-53-

21.25/ny

M 2/30

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. december 18.

bb 1. aranyvásárnap előtti erősítés a kereskedelemben

i kf/mm-ju ie la

1969. december 18.

a multheti ezüstvásárnapot „elvitte”, az előző szabadszombati erős forgalom, de még hátra van a karácsonyi vásárhajrája. a kereskedelem arra számít, hogy aranyvásárnap fejeződik be az iparcikk- és ajándékvásár. ezért erre a napra maximális forgalomra készülnek fel, annál is inkább, mert ezen a héten változatlanul érkezik az utánpótlás: néhány vállalatnak, üzletnek, áruháznak pedig még újdonságokra, különlegességekre is futja.

a centrumáruházak ezen a héten még mintegy 120 millió forint értékű árut kapnak a hazai ipartól és importból. a hiánycikkekből, például olcsóbb bőr- és műbőr czizmából. Szinte naponta kapnak újabb szállítmányokat, de az órák alatt elfogy. technikai, erősítésként a cipő és a divatáru nagykereskedelmi vállalatoktól várnak szakembereket, akik aranyvásárnap az áruházak pultjai mögé állnak.

Tharisnyanadról,

a divatáru kiskereskedelmi vállalat kötöttáru-készlete is javult ezekben a napokban. mind mennyiségben, mind választékban, mégpedig a keresettebb import-olasz, angol, osztrák, francia - holmikkal.

/ folyt. köv. /

M

-1-

